

**ТӨМӨР ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН ХЭМЖЭЭНД БОЛОВСРУУЛАН БАТЛУУЛЖ, МӨРДӨЖ
БУЙ ҮНДЭСНИЙ СТАНДАРТЫН ЖАГСААЛТ**

2025.09.25

Д/д		Стандартын нэр	Баталсан он, сар	Стандарт ын код	Хуудас	Товч агуулга
I.Төмөр замын нийтлэг чиглэлээр батлагдсан стандарт						
1	1.1	Төмөр замд барилга байгууламжийн ойртолтын болон хөдлөх бүрэлдэхүүний овор, хэмжээ	СХЗҮЗ-ийн 2010 оны 11 дугаар сарын 25 өдрийн 50 дүгээр тогтоол баталсан	MNS 5833: 2014	50	Барилга байгууламж ойртох хязгаар,"С" "СП" овор, "С" ба "СП"овруудын дээд ба доод хүрээ, 1-СМ, Т, Тц, Тпр,1-Т,1-ВМ,0-ВМ,02-ВМ,03-ВМ,овор,овруудын дээд ба доод хүрээ, А.Хавсралт
2	1.2	Төмөр зам, замын аж ахуйн нэр томьёо, тодорхойлолт	СХЗҮЗ-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6387- 1: 2013	63	Энэхүү стандартад төмөр замын зам, замын аж ахуйтай холбоотой 617 нэр томьёо тодорхойлолт, хавсралтад техникийн тайлбарын хамт боловсруулж, нийтээр дагаж мөрдөхөөр тогтоосон.
3	1.3	Төмөр замын автоматик, телемеханикийн нэр томьёо, тодорхойлолт	СХЗҮЗ-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6387- 2: 2013	31	Энэхүү стандартад төмөр замын автоматик, телемеханикийн холбоотой 210 нэр томьёо тодорхойлолт, хавсралтад техникийн тайлбарын хамт боловсруулж, нийтээр дагаж мөрдөхөөр тогтоосон.
4	1.4	Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүний нэр томьёо, тодорхойлолт	СХЗҮЗ-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6387- 3 : 2013	55	Энэхүү стандартад төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүнтэй холбоотой 360 нэр томьёо тодорхойлолт, хавсралтад техникийн тайлбарын хамт боловсруулж, нийтээр дагаж мөрдөхөөр тогтоосон.
5	1.5	Төмөр замын тээврийн удирдлага, зохион байгуулалтын нэр томьёо, тодорхойлолт	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дугаар сарын 24-ны өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6387:4 : 2016	28	Энэхүү стандарт нь Төмөр замын тээврийн удирдлага, зохион байгуулалтын үйл ажиллагаанд хамаарах нэр томьёо, тодорхойлолтыг нэгдсэн нэг утга агуулгаар хэрэглэхээр тогтоосон. Монгол Улсын Төмөр замын тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанд оролцогч иргэн, аж ахуй нэгж байгууллага, энэ чиглэлийн судлаачид, ажилчид суралцагчид нарт зориулсан.
6	1.6	Төмөр замын тээврийн техникийн найдвартай байдлын үндсэн ойлголт. Нэр томьёо, тодорхойлолт	Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2019 оны 3 дугаар сарын 19-ний өдрийн С/11 дүгээр тушаалаар батлагдсан.	MNS 6387- 5:2019	45	Энэхүү стандартын нь төмөр замын тээврийн техникийн найдвартай байдалд хамаарагдах ойлголтуудыг стандартын хэллэгээр тодорхойлж, дэс дараалалтайгаар системчилсэн байдлаар нэр томьёо, тодорхойлолтыг тогтоон, төмөр замын тээврийн салбарт нэгдсэн нэг утга, агуулгаар хэрэглэхэд оршино. Төмөр замын тээвэрт ашиглаж байгаа байгууламж, хөдлөх бүрэлдэхүүн, техник, төхөөрөмжийн найдвартай байдлын үндсэн ойлголт, нэр томьёо, тодорхойлолтыг стандартын шаардлагад нийцүүлэн боловсруулан тодорхойлов. Стандартаар тогтоогдсон нэр томьёо, тодорхойлолтыг төмөр замын тээврийн үйл ажиллагаа, салбарын эрх зүйн баримт бичиг, мэргэжлийн ном товхимол нэгдсэн нэг ойлголтоор хэрэглэгдэнэ. Монгол улсын Төмөр замын тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанд оролцогчид, салбарын аж ахуй нэгж бүхий байгууллага, иргэн, энэ чиглэлийн судлаачид, ажилчид, суралцагчид, мөрдүүлэхэд оршино.

7	1.7.	Холимог тээврийн нэр томьёо, тодорхойлолт	СХЗГД-ын 2020 оны 10 дугаар сарын 08 өдрийн 41 дугаар тушаалаар батлагдсан.	MNS 6387-6:2020	16	Стандартаар тодорхойлсон нэр томьёо, тодорхойлолтыг авто тээвэр, төмөр замын тээвэр, агаарын тээвэр, далайн ба усан замын тээврийн салбарт болон тээврийн ажил, үйлчилгээнд оролцогчид, энэ чиглэлээр судалгаа, шинжилгээ, сургалтын ажил эрхэлдэг байгууллагууд дагаж мөрдөнө.
8	1.8	Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүний тоормосны нэр, томьёо тодорхойлолт	Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2019 оны 3 дугаар сарын 19-ний өдрийн С/11 дүгээр тушаалаар батлагдсан.	MNS EN 14478-:2019	116	Энэхүү стандартын нь Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүний тоормосны хийц түүний зангилаа эд анги, техникийн үзүүлэлтийн хэмжигдэхүүнд хамаарах нэр томьёо, тодорхойлолтыг тогтоож, нэгдсэн нэг утга, агуулгаар хэрэглэнэ. Монгол Улсын төмөр замын тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанд оролцогчид, хөдлөх бүрэлдэхүүнтэй аж ахуй нэгж бүхий байгууллага, иргэн болон энэ чиглэлийн судлаачид, ажилчид суралцагчид, мөрдүүлэхэд оршино. Стандартын нөхцөл нь Төмөр замын тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанд оролцогчид, хөдлөх бүрэлдэхүүнтэй аж ахуй нэгж бүхий байгууллага, иргэн, энэ чиглэлээр суралцагчид, судлаачид болон эрх зүйн баримт бичиг боловсруулагчид хамрагдана.
9	1.9	Төмөр замын хэрэглээ-Аэродинамик-1-р хэсэг: Тэмдэг тэмдэглэгээ, хэмжих нэгж	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 03 дугаар сарын 26-ны өдрийн 5 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 14067-1:2015	6	Энэхүү стандартад аэродинамикийн нэр томьёо, тодорхойлолт болон тооцоолол хийхэд шаардлагатай тэмдэг тэмдэглэгээ, хэмжих нэгжийг тодорхойлсон. Энэхүү Европын стандартад тодорхойлсны дагуу тэмдэг тэмдэглэгээг тайлбарлаж, хэмжих нэгжийг ангилсан.
10	1.1 0	Төмөр замын хэрэглээ-Аэродинамик-2-р хэсэг: Задгай зам дээрх аэродинамик	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 03 дугаар сарын 26-ны өдрийн 5 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 14067-2:2015	16	Энэхүү стандартад төмөр замын задгай зам дээрх аэродинамикийн эсэргүүцэл, хөдөлгөөний эсэргүүцлийн томьёо, тодорхойлолт, нөлөөлөх байдал, агаарын даралтын өөрчлөлт, галт тэрэг явж өнгөрөх үеийн агаарын урсгалын хурд, галт тэрэгний ханан дээрх даралтын өөрчлөлт түүнийг хэмжих, салхины нөлөө орон зай, аэродинамикийн өнхрөлтийн момент, аэродинамик эсэргүүцлийг хэмжих аргачлал, туршилтийн нөхцөл, үнэлгээ хийх аргачлал зэрэгт тавих шаардлагыг тусгасан.
11	1.1 1	Төмөр замын хэрэглээ-Аэродинамик-3-р хэсэг: Тунел доторх аэродинамик	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 03 дугаар сарын 26-ны өдрийн 5 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 14067-3:2015	12	Энэхүү стандартад төмөр замын аэродинамик физик үзэгдлийг тайлбарлаж, хэрхэн шалгах талаарх зөвлөмжийг гаргасан.
12	1.1 2	Төмөр замын хэрэглээ. Аэродинамик. 4-р хэсэг: задгай замын аэродинамикт тавих шаардлага, туршилт хийх аргачлал	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 14067-4 : 2016	39	Энэхүү естандартыг галт тэрэгний хөдөлгөөнд нөлөөлөх салхийг хэмжихэд ашиглах ба энэхүү стандартыг хэрхэн ашиглах талаар зөвлөмжийг хавсралт М-д тусгасан. Тодорхойлогдсон аргачлалыг 360 км/цаг хүртэлх хурдтай зорчигчийн галт тэрэг болон 160 км/цаг хүртэлх хурдтай ачааны галт тэргэнд хэрэглэнэ. Энэхүү стандартыг зорчигчийн вагон, ачааны вагон, рейлбус, зүтгүүр зэрэгт ашиглаж болно.
13	1.1 3	Төмөр замын хэрэглээ. Аэродинамик. 5-р хэсэг: Туннелийн аэродинамикт тавих шаардлага, туршилт хийх аргачлал	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 14067-5 : 2016	30	Энэ стандарт туннелиэр явах галт тэрэгний аэродинамик ачаалалд хамаарагдах ба галт тэрэг туннелиэр явахад үүсэх даралтын өөрчлөлтийг туршилтын хөдөлгөөнт загварыг ашиглан, хавсралт А-д заасан тоон аргачлалын тэгшитгэлээр тооцон бүрэн хэмжих нөхцөл, галт тэрэг, түннелийг хүлээн авах, техникийн тодорхойлолт, үзүүлэлтүүдийг тодорхойлсон.
14	1.1 4	Төмөр замын хэрэглээ. Аэродинамик. 6-р хэсэг: Хөндлөн салхийг тодорхойлох шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 14067-6 : 2016	124	Энэхүү стандартыг галт тэрэгний хөдөлгөөнд нөлөөлөх салхийг хэмжихэд ашиглах ба энэхүү стандартыг хэрхэн ашиглах талаар зөвлөмжийг хавсралт М-д тусгасан. Тодорхойлогдсон аргачлалыг 360 км/цаг хүртэлх хурдтай зорчигчийн галт тэрэг болон 160 км/цаг хүртэлх хурдтай ачааны галт тэргэнд хэрэглэнэ. Энэхүү стандартыг зорчигчийн вагон, ачааны вагон, рейлбус, зүтгүүр зэрэгт ашиглаж болно.

15	1.1 5	Төмөр замын хэрэглээ. Овор-1-р хэсэг: Суурь бүтэц ба хөдлөх бүрэлдэхүүний ерөнхий-нийтлэг дүрэм	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15273-1 :2016	204	Энэхүү стандарт нь замын ажлын гэрээт гүйцэтгэгчдийн мэргэжлийн чадамжийг баталгаажуулах тогтолцоо, журам, шалгуур үзүүлэлт тэдгээрийн үнэлэх болон холбогдох баримт бичгийг тусгасан. Мөн баталгаажилтын тогтолцоогоор замын ажлын тендерт уригдаж болох замын ажлын гэрээт гүйцэтгэгч болон доод хязгаараас бага үнэлэмжтэй гэрээнд хамаарах замын ажлын гэрээт гүйцэтгэгчдийн баталгаажилтын тогтолцоонд тавих шаардлагыг тусгасан болно.
16	1.1 6	Төмөр замын хэрэглээ. Овор-2-р хэсэг: Хөдлөх бүрэлдэхүүний овор	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15273-2 :2016	275	Энэ стандартад тээврийн хэрэгслийн овор, түүнтэй холбоотой тооцооллын аргачлал, тэдгээрийн онцлог үзүүлэлтийн дагуу хэрэглэх тээврийн хэрэгслийн оврын хэмжээг тодорхойлох аргын талаар тайлбарласан. Мөн Европын олон оронд хэрэглэдэг оврын тайлбар орсон болно.
17	1.17	Төмөр замын хэрэглээ. Овор. 3-р хэсэг: Хийцийн овор	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15273-3 :2016	178	Энэ стандарт нь холбогдох овор ба түүний хүрээнд үйл ажиллагаанд тавих онцлог хязгаарлалтыг харгалзан үзэж тухайн оврын дагуу хийгдсэн тээврийн хэрэгсэлд зөвшөөрөх байгууламжийн оврийн хэмжээг тодорхойлох дүрмийг тусгасан.
II. Төмөр замын, замын аж ахуйн чиглэлээр батлагдсан стандарт						
18	2.1	Төмөр замд хэрэглэх, урьдчилан хүчитгэсэн арматуртай бетон дэр.	CX3Y3-ийн 1999 оны 04 дугаар сарын 29 өдрийн 16 дугаар тогтоолоор Батгалдсан.	MNS 4700: 1999	13	Энэхүү стандарт нь 1520мм –ийн царигтай төмөр замд хэрэглэх ба CZ-1 маркийн урьдчилсан хүчитгэсэн арматуртай бетон дэрэнд хамаарна.
19	2.2	Төмөр зам. Зам. Төмөр бетон дэр. Ерөнхий шаардлага: 1-р хэсэг	CY3-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 27 дугаар тогтоолоор батгалдсан.	MNS EN 13230-1: 2013	27	Энэ стандарт нь төмөр замын гол зам, өртөөний замын төмөрбетон дэр, суман шилжүүлэг, битүү огтлолцол солбицолд зориулсан төмөрбетон дэр, тэдгээрийг үйлдвэрлэхэд хэрэглэх материалд тавих ерөнхий шаардлага, мөн турших аргуудыг тодорхойлсон. Гол замын болон өртөөний замын төмөрбетон дэр (SL), суман шилжүүлгийн төмөрбетон дэр (Br), зам төмрөөс үйлчлэх босоо, хэвтээ ачааллыг дайрганы нягтруулсан үе, улмаар буурь хөрс, даацын үеүд, гол замын болон өртөөний замын төмөрбетон дэр, суман шилжүүлгийн төмөрбетон дэрний ашиглалтад тавих шаардлага, гадаад орчны зэврүүлэх үйлчлэлд тавих шаардлага зэргийг тусгасан.
20	2.3	Төмөр зам. Зам. төмөр бетон дэр. урьдчилан хүчитгэсэн арматуртай төмөрбетон дэр. Техникийн шаардлага. 2-р хэсэг:	CY3-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 27 дугаар тогтоолоор батгалдсан.	MNS EN 13230-2: 2013	13	Энэ стандарт нь төмөр замын гол болон өртөөний замын урьдчилан хүчитгэсэн арматуртай төмөрбетон дэр, үйлдвэрлэх, бүтээц, техникийн нэмэлт шаардлага болон турших аргад хамаарна.
21	2.4	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын зам. Төмөр бетон дэр. 3-р хэсэг: Холбоост төмөрбетон дэр	CX3ГД-ын 2020 оны 10 дугаар сарын 08 өдрийн 41 дугаар тушаалаар батлагдсан.	MNS EN 13230-3: 2020	18	Энэ стандарт нь EN 13230 стандартын энэ хэсэгт холбоост төмөрбетон дэр боловсруулж үйлдвэрлэх техникийн шалгуур үзүүлэлт, хяналтын журмыг тодорхойлно.
22	2.5	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын зам. Төмөр бетон дэр. 4-р хэсэг: Суман шилжүүлэг, битүү огтлолцол, солбилцол, гармын хүчитгэсэн төмөр бетон дэр.	CX3ГД-ын 2020 оны 10 дугаар сарын 08 өдрийн 41 дугаар тушаалаар батлагдсан.	MNS EN 13230-4: 2020	12	EN 13230 стандартын энэхүү 4-р хэсэгт суман шилжүүлэг, битүү огтлолцол, солбицол, гармын 8,5 м-ээс хэтрэхгүй урттай хүчитгэсэн төмөрбетон дэр боловсруулах, үйлдвэрлэхэд тавигдах үндсэн болон нэмэлт техникийн шалгуур үзүүлэлт, хяналтын журам, тусгай хүлцлийг тодорхойлсон. Төмөр замын 8,5 м-ээс урт төмөрбетон дэрийг тусгай элемент гэж үзэх ба EN 13230-5:2016-т нийцсэн байх шаардлагатай.

23	2.6	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын зам. Төмөр бетон дэр. 5-р хэсэг: Тусгай элемент.	СХЗГД-ын 2020 оны 10 дугаар сарын 08 өдрийн 41 дугаар тушаалаар батлагдсан.	MNS EN 13230-5: 2020	5	EN 13230 багц стандартын энэхүү 5-р хэсэгт тусгай элемент боловсруулах, үйлдвэрлэх үндсэн болон нэмэлт техникийн шалгуур үзүүлэлт, хяналтын журмыг тодорхойлсон.
24	2.7	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын зам. Төмөр бетон дэр. 6-р хэсэг: Бүтээцийн загвар.	СХЗГД-ын 2020 оны 10 дугаар сарын 08 өдрийн 41 дугаар тушаалаар батлагдсан.	MNS EN 13230-6: 2020	54	EN 13230 стандартын 6-р хэсэгт хэвийн болон ачааллын туршилтын, гулзайлтын моментын тооцооллын аргачлал, бүтээцийн загварыг тодорхойлсон. EN 13230 стандартын 1-ээс 5-р хэсэгт худалдан авагчаас өгсөн нийт өгөгдлийг бэлтгэхэд ашиглах удирдамж, аргачлал, техникийн шаардлага, туршилтыг тогтоосон. Харин энэхүү стандартад заасан аргачлал нь өргөн болон стандарт царигтай (1520 мм, 1435 мм, 1000 мм-ийн цариг) төмөрбетон дэрний бүтээцийн тооцооллын аргачлалыг тодорхойлсон. Төмөрбетон дэрний загварыг харгалзан нийт төмөр замын төмөрбетон дэрний үзүүлэлтүүдийг нарийвчлан тооцоолоход хамаарна. Стандартад төмөрбетон дэрний үзүүлэлтүүдийн өгөгдлийг үндэслэн загварын тооцоололд орц болгон ашиглах, нийт төмөр замын үзүүлэлтүүдийг тооцоолон тодорхойлон ашиглана. Энэхүү стандарт нь зураг төслийн тооцооллын үйл явцад удирдамж, аргачлал, загварын тооцооллын үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох, жишиг тоон өгөгдлийг тогтооход жишээ болгон ашиглана. Харин энэ стандарт нь төмөр замын бүрэлдэхүүн хэсэг болох төмөрбетон дэрний загварт тавигдах тусгай шалгуурууд, барилгын дүрэмт заасан загвар, төслийн аргууд эдгээр бетон элементүүдэд хамаарахгүй.
25	2.8	Төмөр замын зурвас газарт тавих шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2010 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдрийн 04 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6060: 2010	20	Энэхүү стандартад хоорондын замын ул шороо; өртөө,зангилаа,зөрлөг, гүйцэж түрүүлэх газар байрлуулах ул шороо; хиймэл байгууламж; холбооны шугам;хамгаалалтын ой ба хамгаалалтын байгууламжийн зурвас; хоорондын замд байрлах тусгай зориулалтын барилга байгууламж, тусгай хамгаалалтын бүс; зурвас газрын төслийн иж бүрдэл зэргийг тусгасан болно.
26	2.9	Төмөр замын зурваст хэрэглэх дүүргэгч. Ерөнхий шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN:13450:2 015	32	Энэхүү стандартад төмөр замын зурвас газарт хэрэглэгдэх дүүргэгч материалд тавих шаардлагыг тусгасан.
27	2.1 0	1520 мм царигтай төмөр замын модон дэр. Техникийн шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2011оны 10 дугаар сарын 27 өдрийн 51 дүгээр тогтоолоор батлагдсан	MNS 2092:2011	4	Энэхүү стандартад өргөн царигийн төмөр замын модон дэрийг үйлдвэрлэх, шалгаж хүлээн авах, хадгалах, тээвэрлэх ерөнхий шаардлагыг тодорхойлж, зааж өгсөн.
28	2.1 1	1520 мм царигтай төмөр зам. Техникийн ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2010 оны 11 дүгээр сарын 25 өдрийн 50 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6229:2010 2021	76	Энэхүү стандартад Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт 103 кН (10,5 т) нэгж уртын ачаалалттай найман голт вагон, 245 кН (25 т) голын ачаалал бүхий дөрвөн голт вагон ашиглахад зориулсан 1520 мм-ийн царигтай төмөр замын шугамыг шинээр байгуулах, ашиглаж байгаа шугамын /шинэчлэн сайжруулах/ хүчин чадлыг нь нэмэгдүүлэх буюу нэмэлт /хоёр, гурав ба дөрөв дэх/ гол замуудыг барих зураг төсөл боловсруулах, шинээр төмөр зам тавих, одоо ашиглагдаж байгаа төмөр замыг хүчжүүлэх, тэдгээрийн байгууламж, төхөөрөмжийг шинэчлэх, зураг төслийг боловсруулахдаа бусад стандарт, норматив бичиг баримт болон төмөр замын техник ашиглалтын дүрэмд заасан зохих шаардлагад нийцүүлэн мөрдөх баримт бичиг болно.

29	2.1 2	1520 мм царигтай төмөр замын суман шилжүүлгийн модон дүнг. Техникийн шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2011 оны 10 дугаар сарын 27 өдрийн 51 дүгээр тогтоолоор батлагдсан	MNS 2848: 2011	6	Энэхүү стандартад модон дүнгийн төрөл хэмжээ, ашиглалт, үйлчилгээнд тавигдах шаардлагыг тогтоож өгсөн.
30	2.1 3	1435 мм царигтай төмөр. Техникийн ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2017 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн 55 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS GB 50090: 2017	171	Энэхүү стандартыг 1435 мм-ийн царигтай зам сонгон хэрэглэнэ. Төмөр замын шугамын техникийн үзүүлэлт, төмөр замын суурь бүтцийн зураг, төсөлд тавигдах шаардлага, замын хэвгий, тахирын радиус, өртөөний байршил, огтлолцол, тогтоосон. Хавсралтаар зорчигч болон ачааны галт тэрэгний тээвэрлэлт, хурд, хэвгий, цахилгаан болон илчит тэрэгний техникийн үзүүлэлт, замын чиглэл, шилжих тахир, өндөрлөгөө, хөдлөх бүрэлдэхүүний хөдөлгөөний симуляци, дохиолол зэргийн ашиглалтын норм, аргачлалыг тогтоосон.
31	2.1 4	1435 мм царигтай төмөр замын гүүр, хоолойн зураг төсөлд тавих ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2017 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн 55 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS TB 10002: 2017	50	Энэхүү стандартад зорчигч болон ачааны галт тэргийг I, II зэрэглэлтэй төмөр замаар явуулахаар төслөх, мөн I, II зэрэглэлийн стандарт царигтай төмөр замын гүүр, хоолойг төслөх норм, шаардлагыг тогтоосон болно. Стандарт царигтай төмөр замын гүүрийн урт, хоолойн үерийн усны давтамж, гүүр хоолойн бүтэц, овор, байршил түүнд арчилгаа, үйлчилгээ хийх тоног төхөөрөмж, гүүр хоолойн ачааллын төрөл, статик ачаалал, галт тэрэгний ачаалал, гүүр хоолойд зураг төсөл хийх дүрэм зэргийг стандартаар тогтоосон.
32	2.1 5	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Зам засварын ажлын гүйцэтгэлийг хүлээн авах 1-р хэсэг: Чигжээстэй зам дээр хийх засварын ажил-Ердийн шугам, суман шилжүүлэг ба огтлолцол	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13231-1:2016	25	Энэхүү стандартад шинэчлэх буюу шинээр барих 1435 мм буюу 1520 мм өргөн царигтай төмөр замын чигжээстэй гол зам, суман шилжүүлэг ба огтлолцол дээр хийгдэх ажлууд болон засварын ажил хүлээн авахад тавигдах хамгийн бага техникийн шаардлага ба хүлцэлийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг тодорхойлно. Энэ стандарт нь замын харьцангуй геометр хэмжээс, байрлалын хүлцэлд тавигдах шаардлага, ажлыг хүлээн авах дараалал, ажлын гүйцэтгэлийн бичиг баримтжуулалтыг шаардана.
33	2.1 6	Төмөр замын хэрэглээ. Зам-Замын геометр шинж чанар 1-р хэсэг: Замын геометр шинж чанарын тодорхойлолт	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13848-1:2016	18	Энэхүү стандарт нь замын геометр шинж чанарыг тодорхойлох гол үзүүлэлтэд тавих хамгийн бага шаардлагыг тогтоосон.
34	2.1 7	Төмөр замын хэрэглээ. Зам-Замын геометр шинж чанар 2-р хэсэг: Хэмжих систем-Зам хэмжигч хөдлөх бүрэлдэхүүн	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13848-2:2016	28	Энэхүү стандарт нь үр дүнг харьцуулж гаргах систем болон хэмжих зарчмын хамгийн бага шаардлагыг тогтооно. Энэхүү стандартад замын үзүүлэлтүүдийг хэмжих бүх төхөөрөмж суурилуулсан Замын бичлэг хийх хөдлөх бүрэлдэхүүн эсвэл тусгайлан тохируулан өөрчилсөн хөдлөх бүрэлдэхүүн хамаарна. Мөн хэмжилтийн шаардлагыг тодорхойлно
35	2.1 8	Төмөр замын хэрэглээ. Зам-Замын геометр шинж чанар. 3-р хэсэг: Хэмжилтийн систем-Зам барилга, засвар үйлчилгээний машин	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13848-3:2016	22	Энэхүү стандартад төмөр замын засвар болон барилгын ажлын машин дээр суурилуулсан системээр замын геометр хэмжээсийг хэмжиж чанарын үнэлгээг өгөх, зам засвар болон барилга угсралтын машин дээр суурилуулсан системээр замын геометр хэмжээсийг хэмжиж чанарын үнэлгээг өгөх мөн MNS EN 13848-1:2016 стандартад заасан үзүүлэлтийн хамгийн бага шаардлагыг хангах ёстой.
36	2.1 9	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Замын геометр шинж чанар 4-р хэсэг: Хэмжилтийн систем-Гар ажиллагаатай болон бага оврын төхөөрөмж	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13848-4:2016	24	Энэхүү стандарт нь MNS EN 13848-1:2016 стандартад заасан замын геометр шинж чанарын үнэлгээнд хэрэглэдэг нэг болон хэд хэдэн үзүүлэлт хэмжихэд шаардлагатай замын геометр хэмжилт хийх тэргэнцэр болон гар ажиллагаатай, бага оврын төхөөрөмжийн хэмжилтийн системийг тохируулахад шаардлагатай хамгийн бага шаардлагыг тодорхойлно.

37	2.2 0	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Замын геометр шинж чанар 5-р хэсэг: Геометр чанарын <u>түвшин</u> -Энгийн шугам	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13848-5:2016	18	Энэхүү стандарт нь замын геометр чанарын <u>төвшний</u> хамгийн бага шаардлага, үзүүлэлт бүрийн хязгаарын утга, чанарын <u>төвшний</u> үзүүлэлт яаралтай засварлах хязгаар, тодорхойлсон. Стандартад өндөр хурдны төмөр зам, 1435 мм-ийн <u>царигтай</u> энгийн шугам ба өргөн <u>царигтай</u> төмөр замд хэрэглэх ба дээрх шугамд үйл ажиллагаа явуулдаг хөдлөх бүрэлдэхүүн, хөдлөх бүрэлдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах шаардлагыг тусгасан.
38	2.2 1	Төмөр зам. Зам. Төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдлийг турших арга. 1-р хэсэг: Зам төмрийн туугдалтын эсэргүүцлийг тодорхойлох арга	CX3Y3-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13146-1: 2013	5	Энэхүү стандартад зам төмөр, дэр, ивүүр, бэхэлгээний иж бүрдлүүдэд үйлчлэх дагуу тууш чиглэлийн хамгийн их хүчийг хэмжих, зам төмөр, ивүүр, дэрийн хооронд хөндийтэй зай завсар гарсан үед зам төмрийн гулзайлтыг нэмэгдүүлэх хүчин нөлөөллийг тодорхойлон хэмжих, зам төмрийн туугдалтыг хориглох аргыг тодорхойлж, тогтоож өгсөн.
39	2.2 2	Төмөр зам. Зам Төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдлийг турших арга. 2-р хэсэг: Мушигралтын эсэргүүцлийг тодорхойлох арга	CX3Y3-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13146-2: 2013	5	Энэхүү стандартаар лабораторийн туршилтаар төмөр бетон дэрэнд бэхлэгдсэн зам төмрийн хазайж гулзайх мөрийг нарийвчлан тогтоох, зам төмрийг дэрийн ажлын гадаргуутай харьцангуй 1 ⁰ параллелиар байрлуулан, замын тогтвортой байдлыг тооцоолон тодорхойлох түүнийг туршин тавих шаардлагыг тодорхойлж, тогтоож өгсөн.
40	2.2 3	Төмөр зам. Зам. Төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдлийг турших арга 3-р хэсэг: Цохилтын ачааллын бууралтыг тодорхойлох арга	CX3Y3-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13146-3: 2013	8	Энэхүү стандартаар төмөр бетон дэрний хэмжилтийг цэгүүдэд бэхэлсэн хүчний үйлчлэлийг мэдрэгч элементийн тусламжтайгаар бэхэлгээнд ирэх хүч ачааллыг тодорхойлж, өгсөн.
41	2.2 4	Төмөр зам. Зам. Төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдлийг турших арга. 4-р хэсэг: Ачааллын давтамжийн нөлөөллийг тодорхойлох арга	CX3Y3-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13146-4: 2013	11	Энэхүү стандартаар техникийн нөхцөл, шаардлага хангасан лабораторид туршилтаар давтагдсан шилжилтийн циклийг хийж, шилжилт нь төмөр замын ачааллаас хамаарч байгааг тогтоох, туршилтын ажиллагаанд суулгаж суурилуулсан зам төмөр, хавтан зам, төмөр бетон дэр ба ялууг ашиглаж, туршилтын үед бэхэлгээ иж бүрдлээрээ байх шаардлагыг тодорхойлж, тогтоож өгсөн.
42	2.2 5	Төмөр зам. Зам. Төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдлийг турших арга 5-р хэсэг: Цахилгаан гүйдлийн нэвтрэлтийн эсэргүүцлийг тодорхойлох	CX3Y3-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13146-5: 2013	5	Энэхүү стандартаар лабораторийн аргаар чийгтэй орчинд цахилгаан гүйдлийн нэвтрэлтийн эсэргүүцлийг хэмжиж тодорхойлох ба төмөр бетон дэр түүний бэхэлгээний иж бүрдлүүд нь зам төмрийн хэлхээгээр дамжигдаж буй цахилгаан гүйдлийн эсэргүүцлийг тодорхойлж, тогтоож өгсөн.
43	2.2 6	Төмөр зам. Зам. Төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдлийг турших арга 6-р хэсэг: Байгаль орчны нөлөөлөлд тавих шаардлага	CX3Y3-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13146-6: 2013	5	Энэхүү стандартаар туршилтын үед салангид бэхэлгээтэй замд бэхэлгээний иж бүрдлүүд бүрэн гүйцэд тавигдсан байх шаардлагыг тодорхойлж, тогтоож өгсөн.
44	2.2 7	Төмөр зам. Зам. Төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдлийг турших арга 7-р хэсэг: Зам төмрийн улны ирмэгт дарах хүчийг тодорхойлох арга	CX3Y3-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13146-7: 2013	6	Энэхүү стандартаар лабораторийн туршилтаар зам төмрийн улан дээр бэхэлгээний даруулгын дарах эсэргүүцлийн хүчний ямар утганд зам төмрийн харьцангуй туугдалт, зам төмрийн ул дэрний ажлын гадарга хооронд хөндий зай завсар үүсэж эхлэх үеийн бодит хэмжээг тодорхойлох аргачлал, чигжээстэй болон чигжээсгүй замын бүтцийн дэр, хавтант зам бүх төрлийн бэхэлгээний иж бүрдлийг тодорхойлж, тогтоож өгсөн.

45	2.2 8	Төмөр зам. Зам. Төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдлийг турших арга 8-р хэсэг: Ашиглалтанд турших арга	СХЗҮЗ-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13146-8:2013	4	Энэхүү стандартад төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдлийг хэсэгчилэн шалгах, ашиглалтын туршилтын аргаар бэхэлгээний иж бүрдлийг бүхэлд нь шалган тодорхойлж, ижил төрлийн бэхэлгээний иж бүрдлийг нэгэн зэрэг суулгасан үед харьцуулан туршилтыг тодорхойлж өгсөн.
46	2.2 9	Төмөр зам. Зам. Төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдлийг турших арга 9-р хэсэг: Даруулгын хөшигдөх хүчийг тодорхойлох арга	СХЗҮЗ-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13146-9: 2013	20	Энэхүү стандартад зам төмрийн дэр, түүний ивүүр, ивээс, бэхэлгээний иж бүрдлүүдийн статик, динамик хүчнүүдийн нөлөөлөлд мушгирах, гулзайх, деформацилагдах байдлыг лабораторийн аргаар тодорхойлж, динамик үйлчлэлийн нам, өндөр давтамжийн арга, ажиллагааг тодорхойлж өгсөн.
47	2.3 0	Төмөр замын зам төмөр. Техникийн ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2014 оны 10 дугаар сарын 02 өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS ГОСТ R 51685:2014	22	Энэхүү стандарт нь уулзвартай болон уулзваргүй төмөр зам, төмөр замын суман шилжүүлэгийн зам төмөрт хэрэглэгдэнэ. Хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангахад зориулагдсан зам төмрийн чанарт тавигдах шаардлагыг энэхүү стандартад тусгасан болно.
48	2.3 1	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. зам төмөр: 1-р хэсэг Vignole төмөр замын зам төмөр. (46кг/м ба түүнээс дээш)	СХЗҮЗ-ийн 2014 оны 10 дугаар сарын 02 өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13674-1:	82	Энэхүү Европын стандарт нь нэмэлт ба өндөр хурдны төмөр замын замын хэрэглээнд зориулсан 46 кг/м ба түүнээс дээш шугаман жин бүхий төмөр замын зам төмрийг тодорхойлсон. Энэхүү стандартад 23-н төрөл, бүтээцийг (Profile) тодорхойлсон. Зам төмрийн шулуун шугаман байдлыг хоёр ангилалаар тодорхойлсон.
49	2.3 2	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. зам төмөр: 2-р хэсэг: Vignole төмөр замын Зам төмөртэй хоршиж хэрэглэгддэг сум, тоонолжинд тавих шаардлага. (46 кг\ м ба түүнээс дээш)	СХЗҮЗ-ийн 2014 оны 10 дугаар сарын 02 өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13674-2	54	Энэхүү стандартад Төмөр замын хөдлөх бүрэлдхүүнийг нэвтрүүлэх замын суман шилжүүлэг тоонолжинд тавих шаардлагыг тусгасан. Эдгээр нь Vignole хэлбэрийн /одоо манай төмөр замд хэрэглэж буй зам төмрийн бүтцийн үйлдвэрлэгчийн нэрээр/ төмөр замын зам төмөрт хэрэглэх суман шилжүүлэг, тоонолжийн хийц бүтэц, зориулалт, ашиглалтын талаар тусгасан болно. Зам төмрийн 34 төрөл түүний бүтэц, зохион байгуулалт боловсруулалтын аргыг энэхүү стандартад тодорхойлсон ба бүх гангийн төрлүүдийг оруулах боломжгүй.
50	2.3 3	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. зам төмрийг алюминотермикийн аргаар гагнах 1-р хэсэг: Гагнуурын үйл ажиллагааг баталгаажуулах	СХЗҮЗ-ийн 2014 оны 10 дугаар сарын 02 өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 14730-1:2014	45	Энэхүү стандарт нь Төмөр замын замын анги, хэсэгт болон туршилтын лаборатори, засвар, үйлдвэрийн цехийн нөхцөлд алюминотермикийн аргаар замыг гагнах гагнуурын ажиллагаанд тавигдах шаардлагыг тодорхойлсон.
51	2.3 4	Төмөр замын хэрэглээ. Зам-алюминотермикийн аргаар зам төмрийг гагнах 2-р хэсэг: Алюминотермикийн аргаар гагнах гагнуурчдын ур чадвар, гүйцэтгэгчдийн баталгаа ба гагнуурыг хүлээн зөвшөөрөх	СХЗҮЗ-ийн 2014 оны 10 дугаар сарын 02 өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 14730-2: 2014	14	Энэхүү стандарт нь EN 13674-1-д багтаасан Vignole зам төмөр/46кг/м ба түүнээс дээш/ дээр хийгддэг алюминотермик гагнуурт хамааралтай. Алюминотермикийн аргаар гагнуурын ажиллагааг гүйцэтгэгчдийн баталгаажуулалтын тогтолцоо түүнд тавих шаардлагыг тодорхойлсон

52	2.3 5	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Төмөр замын замын ажлын гэрээт гүйцэтгэгчийн баталгаажилтын тогтолцоо	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 14969 :2016	43	Энэхүү стандарт нь замын геометр чанарын <u>төвшний</u> хамгийн бага шаардлагыг тодорхойлж, MNS EN 13848-1 стандартад тодорхойлсны дагуу үзүүлэлт бүрийн хязгаарлалтын аюулгүй байдлыг тодорхойлно. Дараах сэдвийг хамарна: - Чанарын <u>төвшний</u> тодорхойлолт; - Үзүүлэлтийн хамаарлын ач холбогдол; - Яаралтай засварлах хязгаар; - Бусад чанарын <u>төвшний</u> үзүүлэлт; Энэ стандартыг өндөр хурдны төмөр зам, 1435 мм-ийн <u>царигтай</u> энгийн шугам ба өргөн <u>царигтай</u> төмөр замд хэрэглэх ба дээрх шугамд үйл ажиллагаа явуулдаг хөдлөх бүрэлдэхүүний мөн EN 14363 стандарт ба бусад хөдлөх бүрэлдэхүүний аюулгүй байдлын стандартыг мөрдлөг
53	2.3 6	Төмөр замын хэрэглээ. Зам-Зам засварын ажлын гүйцэтгэлийг хүлээн авах 1-р хэсэг: Чигжээстэй зам дээр хийх засварын ажил. Ерөнхий шугам, суман шилжүүлэг ба огтлолцол.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13231-1: 2016	25	Тус стандарт нь замын шинэчлэл, шинээр барих 1435 мм буюу өргөн царигтай чигжээстэй гол зам, суман шилжүүлэг ба огтлолцол дээр хийгдэх ажлууд болон засварын ажил хүлээн авахад тавигдах хамгийн бага техникийн шаардлага ба хүлцэлийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг тодорхойлно. Энэ стандарт нь замын харьцангуй геометр хэмжээс, байрлалын хүлцэлд тавигдах шаардлага, ажлыг хүлээн авах дараалал, ажлын гүйцэтгэлийн бичиг баримтжуулалтыг шаардана.
54	2.3 7	Төмөр замын хэрэглээ. Зам-Зам засварын ажлын гүйцэтгэлийг хүлээн авах 3-р хэсэг: Зам төмрийг сэргээн засварлах ажлыг хүлээн авах шаардлага.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13231-3: 2016	34	Энэхүү стандартад төмөр замын зам төмрийн толгойн дагуу болон хөндлөн огтлолд хийгдсэн сэргээн засварлах ажлыг хүлээн авахад тавигдах техникийн шаардлага ба хийгдэх хэмжилт хамаарна. Ажлын гүйцэтгэлийг хүлээн авах зам төмрийн толгойн дагуу огтлолд хоёр ангилал ба хөндлөн огтлолд гурван ангиллын хүлцлийг тогтоодог.
55	2.3 8	Төмөр замын зам, суман шилжүүлэг, битүү огтлолцол. 1-р хэсэг: Тодорхойлолт	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13232-1:2016	42	Энэхүү стандартаар суман шилжүүлэг болон сумын огтлолцлын хүлээн зөвшөөрөгдсөн нэр томъёог тогтооно. Бүдүүвчийг ашиглаж төрөл бүрийн бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрийн тодорхойлолтыг томъёолох ба эдгээр бодит нэршлийг заавал мөрдөнө. Тодорхойлолтод суман шилжүүлэг, сумын огтлолцлын бүрэлдүүлэгч хэсэг ба геометрийн зураглал болон сумын хөдөлгөөнийг багтаан авч үзнэ. Илүү бодит ангиллыг агуулсан нэмэлт нэр томъёог тухайн зохих хэсэг тус бүрд тогтооно.
56	2.3 9	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Суман шилжүүлэг ба огтлолцол 2-р хэсэг: Геометр бүтцийн шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13232-2:2016	16	Энэхүү стандарт нь дараах зүйлийг хамарна: - Дугуйг чиглүүлэх геометрийн бүтцийн зарчимд; - Сумын үндсэн хязгаарын тодорхойлолт; - Үйлчлэх хүч, тэдгээрийн тэнцүүлэгч тулгуур; - Хүлцлийн <u>түвшин</u> . Эдгээрийг суман шилжүүлэгт хэрхэн хэрэглэхийг үзүүлэв. Суман шилжүүлэг болон огтлолцлын бүрдүүлэгч хэсгийг суман шилжүүлэг дээр үзүүлэв. Суман шилжүүлэгт ашигладаг зарчмыг илүү нарийн төвөгтэй байршлын схемд адилхан ашиглана

57	2.4 0	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Суман шилжүүлэг, суман шилжүүлгийн огтлолцол 3-р хэсэг: Хос дугуй зам төмрийн харилцан үйлчлэлд тавих шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13232-3 :2016	16	Энэхүү стандарт нь дараах зүйлийг тодорхойлно.Үүнд: - Хос дугуй ба замын хэмжээний параметр; - Хос дугуйг чиглүүлэх геометрийн төслийн зарчим; - Хос дугуйн ачаалал дамжуулах төслийн зарчим; - Хөдөлгөөнтэй тоонолжид зориулж шийдэх шаардлагатай асуудал. Эдгээрийг хэрхэн хэрэглэхийг суман шилжүүлгийн бүтцийн дараах эд ангийн бүдүүвчид харуулав. Үүнд: - Суман шилжүүлэг; - тоонолж; - хаших зам төмөр. Илүү нарийн төвөгтэй схемд мөн адил зарчмаар хэрэглэнэ.
58	2.4 1	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Суман шилжүүлэг ба огтлолцол. 4-р хэсэг: Шилжүүлэлт, түгжилт, илрүүлэлт	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13232- 4:2016	18	Энэхүү стандарт нь шилжүүлэлт, түгжилт, илрүүлэлтийн төхөөрөмж ба тэдгээрийн хөдөлгөөнт хэсгийг тодорхойлно. Суман шилжүүлэг, огтлолцлын холбох хэрэгсэлтэй холбогдсон хөдөлгөөнт хэсгийн үндсэн шалгуурыг тогтооно. Шалгуурт дараах асуудлыг хамаарна.
59	2.4 2	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Суман шилжүүлэг ба огтлолцол 5-р хэсэг: Суман шилжүүлэг	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13232-5 :2016	27	Энэхүү стандартад дор дурдсан асуудал хамаарна. Үүнд: • Суман шилжүүлэг ба түүний бүрдүүлэгч хэсгийн ажлын тодорхойлолтыг томъёолох, үндсэн хэлбэрийг тодорхой болгох; • Суман шилжүүлэг ба түүний бүрдүүлэгч хэсгийг үйлдвэрлэхэд тавигдах хамгийн бага шаардлагыг тогтоох; • Суман шилжүүлэг ба түүний бүрдүүлэгч хэсгийн бүтэн ба хагас иж бүрдэлд шалгалт хийх, хүлцлийг ашиглах кодыг тодорхойлж өгөх; • Нийлүүлэлтийн хязгаар ба хамрах хүрээг тогтоох;
60	2.4 3	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Суман шилжүүлэг ба огтлолцол 6-р хэсэг: Мохоо болон энгийн тоонолж	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13232- 6:2016	27	Энэхүү стандарт дор дурдсан зүйлийг өөртөө хамааруулна. Үүнд: • Суман шилжүүлэг ба түүний бүрдүүлэгч хэсгийн ажлын нэр томъёог тогтоох, үндсэн төрөл, хэлбэрийг тодорхойлох; • Огтлолцол бүрийг дараах өөр өөр болон ялгаатай зүйлээр нь тодорхойлно. Үүнд: – Тоонолжийн геометр хэмжээс; – Бүтцийн төрөл, хэлбэр; – Үйлдвэрлэлийн процесс; – Зураг төслийн шалгуур; – Хүлцэл ба хяналт шалгалт.
61	2.4 4	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Суман шилжүүлэг ба огтлолцол 7-р хэсэг: Хөдөлдөг хэсэгтэй тоонолж	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13232- 7:2016	63	Энэхүү стандартад хөдөлдөг хэсэгтэй тоонолжийн ажлын нэр томъёог тогтоон, хөдөлдөг хэсэгтэй тоонолж нь ажлын ирмэгийн ба түүний бүрдүүлэгч хэсгийн зай завсрыг хаах, гол төрөл, тэдгээрийг бүрдүүлэгч хэсгийн үйлдвэрлэлд шаардагддаг хамгийн наад захын мэдээллийн шаардлагыг жагсаалт, магадалгаа, хүлцэлд хэрэглэх кодыг тодорхойлон; нийлүүлэлтийн хязгаар хэмжээг тогтоов.
62	2.4 5	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Суман шилжүүлэг ба огтлолцол 8-р хэсэг: Зай тохируулагч төхөөрөмж	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13232-8 :2016	27	Энэхүү стандартын хамрах хүрээ нь зай тохируулагч багаж хэрэгсэл, тэдгээрийн бүрдүүлэгч хэсэг, төрөл, ажлын нэр томъёог тодорхойлох мөн зай тохируулагч багаж хэрэгсэл, тэдгээрийн бүрдүүлэгч хэсгийг үйлдвэрлэхэд тавигдах хамгийн бага шаардлагыг тогтоох, хяналт шалгалт, хүлцлийн үйлдвэрлэлд ашиглах кодчилол болон зай тохируулагч багаж хэрэгсэл, тэдгээрийн бүрдүүлэгч хэсгийг таних, ажиллагааг нь судлах аргыг тодорхойлоход оршино.

63	2.4 6	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Суман шилжүүлэг ба огтлолцол 9-р хэсэг: Байршлын бүдүүвч	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13232-9 :2016	67	Энэхүү стандартад харилцан байршлын зураг төсөл боловсруулах явцад гол шалгуурыг тогтоосон. Зураг төслийг баталгаажуулах явцад шалгаж тогтоовол зохих гол гол шалгуурыг тодорхойлсон; Үйлдвэрийн цехэд эсвэл төмөр замын дэргэд угсарсан <u>макет</u> эд ангийг шалгах, зориулагдсан геометрийн ба геометрийн бус байдлаар хүлээн авах шалгуур тодорхойлсон.
64	2.4 7	Хөдлөх бүрэлдэхүүний дугаарлалт. 4-р хэсэг: Төмөр замын, замын тусгай хөдлөх бүрэлдэхүүний дугаарлалтад тавих шаардлага.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дугаар сарын 24-ны өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6630- 4:2016	10	Стандаартын дугаарлалтын тэмдэглэгээ нь суурь бүтэц эзэмшигч, тээвэрлэгч болон хөдлөх бүрэлдэхүүн өмчлөгч нарын хоорондын харилцаа, холбоо тэдгээрийн үйл ажиллагааг үндсэн нэг хэл дээр зохицуулан, төмөр замын, замын тусгай хөдлөх бүрэлдэхүүний дугаарлалтыг дахин давтагдахгүй тоо болон үсгээр тэмдэглэх шаардлагыг заасан.
65	2.4 8	Тал хээр, говь, цөлийн бүсийн авто болон төмөр зам дагуу зэрлэг амьтдад зориулсан гарц. Ерөнхий шаардлага.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдрийн 26 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6515:2015	15	Энэхүү стандарт нь тал хээр, говийн бүс нутагт авто зам, төмөр замын дагуу зэрлэг амьтдад зориулсан гарцны төлөвлөлт, түүний хийц, ашиглалт, засвар арчилгаа, хяналтын ерөнхий шаардлагыг тогтооход оршино.
66	2.4 9	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Замын чиглэлийн төслийн үзүүлэлт. 1435 мм ба түүнээс өргөн царигтай зам 1-р хэсэг: Энгийн шугам.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13803-1 :2016	83	Энэхүү стандарт нь тухайн өгөгдсөн замын чиглэлийн хувьд зөвшөөрөгдөх хурдыг тодорхойлоход шаардагдах дүрэм болон хязгаарыг тодорхойлж, замын чиглэлийн төслийн үзүүлэлтэд хамаарах хязгаарыг тодорхойлон, өндөр хурдны TSI суурь бүтцийн болон Төмөр замын нийтлэг TSI суурь бүтцийн илүү хязгаарлагдмал нөхцөл шаардлага болох бусад (үндэсний, байгууллагын г.м) дүрмийг хэрэглэх болно. Энэхүү стандартыг 1435 мм болон түүнээс өргөн замын <u>царигтай</u> <u>бөгөөд 80 км/ц болон 300 км/ц хоорондын зөвшөөрөгдөх хурдтай гол</u> <u>замд хэрэглэнэ. С (мэдээллийн) хавсралтад 1435 мм –ээс өргөн</u> <u>царигтай замд хэрэглэх шилжүүлэх дүрмийг тодорхойлов. Норматив D</u> <u>хавсралтыг 1435 мм –ээс өргөн замын царигтай үед хэрэглэнэ.</u>
67	2.5 0	Төмөр замын хэрэглээ. Зам. Замын чиглэлийн төслийн үзүүлэлт. 1435 мм ба түүнээс өргөн царигтай зам 2-р хэсэг: Суман шилжүүлэг, огтлолцол ба огцом өөрчлөлттэй муруйлт бүхий чиглэлийг төслөх	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13803-2 :2016	45	Энэхүү стандарт нь тахир дээрх огцом өөрчлөлттэй замаар явах хамгийн их хурдыг тодорхойлон, замын чиглэлийн төслийн үзүүлэлтийн хэмжээ ба дүрэм, гадна талын зам төмрийн дутуу өндөрлөлтийн огцом өөрчлөлт, суман шилжүүлэг ба огтлолцлын иж бүрдэл, тэдгээрийн дэд системийн механик ажлын дэглэмд тавигдах техникийн шаардлагыг тусгасан. Энэхүү стандартаар тогтоосон хязгаар хэмжээнд зохицсон нөхцөлөөр техникийн нөхцөл бүхий хөдлөх бүрэлдхүүний техникийн шаардлагад тохирч буй эсэхийг шалгах туршилтыг зааж өгнө. Стандартад 1435 мм ба түүнээс их царигтай тэгш жирээ бүхий зам болон ижил царигтай суман шилжүүлэг ба огтлолцлынтахир дээрх огцом өөрчлөлтийг тогтооход хэрэглэнэ. С хавсралтад заасан зүйлийг 1435 мм ба түүнээс дээш өргөнтэй царигт ашиглана.

68	2.5 1	Өндөр нягтралтай уулын чулуулгийг буталж гаргасан төмөр замын балластын давхаргад зориулсан дайрга	Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 02-ны өдрийн С/60 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS GOST 7392 : 2021	84	Энэ стандартыг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт 1520 мм-ийн царигтай төмөр замын галт тэрэгний хурд нь: зорчигчийнх - 200 км/ц хүртэл, ачааных – 120 км/ц хүртэл, ачааны хурдасгасан ба хөргүүрт галт тэрэгнийх – 160 км/ц, зам төмөр дээрх нэг голын даралт нь 245 кН (25 т) илүүгүй дөрвөн голт вагон, нэгж урт дахь ачаалал нь 103 кН (10,5 т) илүүгүй найман голт вагон ашиглах боломжтой төмөр замын шинэ шугам, нэмэлт /хоёр, гурав ба дөрөв дэх/ гол замуудыг барьж байгуулах, ашиглагдаж байгаа нийтийн хэрэглээний замыг шинэчлэн сайжруулж, хүчин чадлыг нь нэмэгдүүлэх, түүний зураг төсөл боловсруулахад мөрдөнө.
69	2.5 2	Төмөр зам. Зам. Төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдэл. 1-р хэсэг: Техникийн ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13481-1	15	Энэхүү стандартын шаардлага нь төмөрбетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдэлд хамааралтай А-Е ангилал, замын тэнхлэгийн дагуу хамгийн их ачаалалтай дайрган чигжээс, хамгийн бага радиустай тахирт байх замын төмөрбетон дэрний бэхэлгээнд тавих шаардлагад хамаарна.
70	2.5 3	Төмөр зам. Зам. Төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдэл. 2-р хэсэг : Нэр томьёо, тодорхойлолт	СХЗҮЗ-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS EN 13481-2	6	Энэхүү стандартад төмөр бетон дэрний бэхэлгээний иж бүрдэлд хэрэглэх нэр томьёо, тодорхойлолтыг тусгасан болно. Энэхүү стандартыг төмөр замын зам барих, засвар арчилгаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага, энэ талаар судалгаа, сургалт хийх газрууд дагаж мөрдөнө.
71	2.5 4	Төмөр замын замын дээд бүтцийн геометр хэмжээс болон хийц загварыг төслөх техникийн шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2017 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн 55 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS TB 10082:2017	50	Төмөр замын замын зураг төслийн техникийн стандартыг эмхтгэж, эдийн засгийн хэмнэлттэй, дэвшилтэт технологийг тусгасан, аюулгүй байдлын шаардлагад нийцсэн төмөр замын дээд бүтцийн хийц, загварыг төслөхийн тулд энэхүү стандартыг боловсруулсан.
III. Төмөр замын дохиолол, холбоо чиглэлээр батлагдсан стандарт						
72	3.1	Төмөр замын дохиолол төвлөрүүлэлт хориглолын байгууламжийн элементүүдийн тэмдэглэгээ	СХЗҮЗ-ийн 2010 оны 06 дугаар сарын 24 өдрийн 22 дугаар тогтоолоор Батлагдсан.	MNS 6144:2010	31	Энэхүү стандартад төмөр замын дохиолол төвлөрүүлэлт, хориглолын байгууламжийн үсгэн код, релений,тоноглогдсон сумын, зам тоног төхөөрөмжийн, эсэргүүцэл, варистор, шунтын, гал хамгаалагчийн, конденсаторын, дуун дохиоллын, диод гэрэл үүсгэгч, график зэрэг элементүүдийн тэмдэглэгээг стандарчилан зааж өгсөн болно.
73	3.2	Төмөр замын автоматик, теле механикийн байгууламжийг ашиглалтад оруулах. Ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2011оны 10 дугаар сарын 27 өдрийн 51 дүгээр тогтоолоор батлагдсан	MNS 6277: 2011	39	Энэхүү стандартад төмөр замын тээврийн салбарт автоматик, телемеханикийн байгууламжийг ашиглалтад оруулах нэгдсэн шаардлага, автоматик телемеханикийн объектын тоног төхөөрөмжийг шинээр угсрах, суурилуулах, шинэчлэгдэхэд тавигдах шаардлага зэргийг тогтоосон
74	3.3	Төмөр замын дохиоллын системийн техник ерөнхий шаардлага.	СХЗҮЗ-ийн 2012 оны 06 дугаар сарын 27 өдрийн 20 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6313: 2012	34	Төмөр замын дохиоллын системийн техник ерөнхий шаардлага нь төмөр замын тээврийн бүх төрлийн дохиоллын байгууламжид хамаарах ба төмөр замын дохиоллын системийг шинэчлэх, шинэ систем нэвтрүүлэхэд мөрдөнө.
75	3.4	Төмөр замын дохиоллын байгууламжийн гэмтэл саатлын бүртгэлийн систем	СХЗҮЗ-ийн 2014 оны 04 дугаар сарын 25 өдрийн 10 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6431: 2014	4	Энэхүү стандарт нь Монгол Улсын төмөр замын суурь бүтцийн дохиоллын бүх төрлийн байгууламжид хамаарна. Төмөр замын суурь бүтэц эзэмшигч сонгон хэрэглэнэ. Төмөр замын дохиоллын систем, элементийн гэмтэл саатлын мэдээлэл цуглуулах, дүн шинжилгээ хийх үндсэн зорилго, гэмтэл саатлыг бүртгэх анхан шатны баримт бичиг, гэмтэл саатлын тухай мэдээлэл цуглуулах систем, гэмтэл саатлын статистик мэдээллийг боловсруулах, дүн шинжилгээ хийх зэрэгт тавих шаардлагыг тусгасан болно.

76	3.5	Төмөр замын цахилгаан төвлөрүүлэлтийн байгууламжийн арчилгаа үйлчилгээний арга, технологи	СХЗҮЗ-ийн 2014 оны 04 дугаар сарын 25 өдрийн 10 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6432: 2014	6	Энэхүү стандартад Монгол Улсын төмөр замын суурь бүтцийн бүх төрлийн цахилгаан төвлөрүүлэлтийн арчилгаа, үйлчилгээний технологид тавих шаардлагыг тусгасан болно.
77	3.6	Төмөр замын дохиолол, холбооны байгууламжийн өвлийн бэлтгэлд тавих шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2014 оны 04 дугаар сарын 25 өдрийн 10 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6433: 2014	5	Энэхүү стандартаар төмөр замын дохиолол, холбооны техник хэрэгслийн өвлийн бэлтгэлд хийх шалгалтын хугацааг тогтоож, төмөр замын суурь бүтцийн дохиолол, холбооны техник хэрэгслийн өвлийн бэлтгэхэд тавих шаардлагыг тодорхойлж өгсөн.
78	3.7	Төмөр замын дохиоллын микропроцессорон системийн мэдээллийн дэлгэц дээрх дүрслэл, тэмдэг, тэмдэглэгээ	СХЗҮЗ-ийн 2014 оны 04 дугаар сарын 25 өдрийн 10 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6434: 2014	29	1.Төмөр замын автоматик, телемеханикийн системийн микропроцессор дээр суурилсан ажлын автоматжуулсан байрны мэдээллийн дэлгэц дээрх дохиолол болон зураасан дүрслэлд тавих шаардлагыг энэхүү стандартаар тогтооно. 2 Энэ стандарт мэдээллийн дэлгэц бүхий галт тэрэгний хөдөлгөөний төвлөрсөн удирдлага /диспетчерийн төвлөрүүлэлт/, хяналт, сум, дохионы микропроцессорон болон реле-процессорон төвлөрүүлэлт, ялгах довын автомат систем, галт тэрэгний хөдөлгөөн зохицуулалтын хоорондын замын систем, техникийн оношлогоо, хяналт- удирдлагын системд тус тус хамаарна.
79	3.8	Төмөр замын дохиоллын систем болон хөдөлгөөний аюулгүй байдлын хяналтын хэрэгсэлд тавих тоон шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2014 оны 04 дугаар сарын 25 өдрийн 10 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6435:2014	11	Төмөр замын дохиоллын систем болон хөдөлгөөний аюулгүй байдлын хяналтын хэрэгсэлд тавих тоон шаардлагыг тусгасан.
80	3.9	Төмөр замын хэрэглээ. Дохиолол, холбоо ба өгөгдөл боловсруулах систем. Төмөр замын хяналт ба хамгаалалтын системийн програм хангамж	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 50128 :2016	104	Энэ стандарт нь төмөр замын хяналт ба хамгаалалтын хэрэглээнд ашиглах програмчилдаг цахим системийг боловсруулах журам ба техникийн шаардлагыг тодорхойлсон болно. Үүнийг аюулгүй байдалтай хамааралтай бүх бүсэд ашиглах боломжтой.
81	3.10	Төмөр замын хэрэглээ. Дохиолол, холбоо болон өгөгдөл боловсруулах систем-Аюулгүй байдалтай холбоотой дохиоллын электрон систем	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 50129 :2016	108	Төмөр замын дохиоллын бүх систем/дэд систем/тоног төхөөрөмжид тавигдах аюулгүй ажиллагааны аливаа шаардлагыг тодорхойлсон. Энэхүү стандартад чанарын удирдлагын нотолгоо, аюулгүй байдлын удирдлагын нотолгоо, ажиллагааны болон техникийн аюулгүй байдлын нотолгоо, аюулгүй байдлыг хүлээн зөвшөөрөх, аюулгүй байдлын зөвшөөрөл олгох ажиллагааг эмх цэгцтэй, баримттай гүйцэтгэх шаардлагын талаар тайлбарласан.

82	3.1 1	Галт тэрэгний хөдөлгөөний диспетчерийн төвлөрүүлэлт ба диспетчерийн хяналтын систем. Аюулгүй ажиллагааны шаардлага ба хяналт тавих арга	Стандарт хэмжил зүйн газрын даргын тушаал 2019 оны 12 дугаар сарын 25 өдрийн С/51 тушаалар батлагдсан	MNS GOST R54899:20 19	15	Энэхүү стандартыг галт тэрэгний хөдөлгөөнд диспетчерийн төвлөрүүлэлт болон диспетчерийн хяналтын систем ашиглах үед хэрэглэнэ. Энэхүү стандартаар галт тэрэгний хөдөлгөөнд диспетчерийн төвлөрүүлэлт, диспетчерийн хяналтын систем ашиглах үеийн аюулгүй ажиллах нөхцөл тэдгээрийн аюулгүй үйл ажиллагааг хангах үзүүлэлт, аюултай гэмтлийн шалгуур үзүүлэлт мөн тухайн системийн тоног төхөөрөмж болон програм хангамжид тавих шаардлагыг тогтооно. Энэхүү стандартыг галт тэрэгний хөдөлгөөн удирдлагын диспетчерийн төвлөрүүлэлт, болон диспетчерийн хяналтын техник хэрэгсэл, програм хангамжийн зураг төсөл боловсруулах, үйлдвэрлэх, суурьлуулах түүнчлэн гаднаас импортоор оруулж байгаа мөн шинээр боловсруулсан диспетчерийн төвлөрүүлэлт, диспетчерийн хяналтын систем аюулгүй байдлын шаардлагыг хангаж байгааг үнэлэхэд ашиглана.
83	3.1 2	Мэдээллийн технологи. Удирдлагын радио давтамжаар таних. RFID тэмдэг	Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 02-ны өдрийн С/60 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS ISO/IEC 29160:2021	14	Энэхүү стандарт нь RFID тэмдгийн загвар болон хэрэглээг тодорхойлно: RFID-ийг илтгэх хялбарчлан тодорхойлсон дүрслэлийн гарын авлага. Энэ нь шошго дээрх RFID тэмдгийн байршлыг тогтоохгүй. Байршлын тусгай шаардлагуудыг хэрэглээний стандарт боловсруулагчид үлдээнэ. Энэхүү стандарт олон төрлийн RFID шошго (янз бүрийн давтамж, өгөгдөл дамжуулах протокол, өгөгдлийн бүтэц)-тай холбоотой үүссэн хүндрэлийг тогтоох RFID тэмдэгт багтах радио давтамжийн танилтын индекс /цаашид "RFID индекс" гэх/-т тавигдах шаардлагыг мөн тодорхойлдог.
IV.Төмөр замын тээврийн удирлага,зохион байгуулалтын чиглэлээр батлагдсан стандарт						
4.1 Төмөр замын ачаа тээврийн чиглэлээр батлагдсан стандарт						
84	4.1. 1	Ачаа тээврийн үйлчилгээ. Ачаа тээврийн сүлжээний байгаль орчинд нөлөөлөх талаарх мэдүүлэг ба тайлан	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS CEN/TR 14310:2015	10	Энэ стандарт байгаль орчны мэдэгдлийг бэлтгэх, тайлагнах удирдамж, ачаа тээврийн байгаль орчны үйл ажиллагааны үнэлгээний баримт бичигт тавих шаардлага, ачаа тээврийн операторуудын үйл ажиллагаандаа мөрдөх зөвлөмж зэргийг тогтоосон.
85	4.1. 2	Төмөр замын тээвэрлэлт, хадгалалт, түгээлтийн үйлчилгээнд EN ISO 9001стандартыг хэрэглэх заавар	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12507:2015	9	Энэхүү стандарт нь тээвэрлэлтийн чанарын удирдлагын системийн EN ISO 9001:2000 стандартыг авто зам, төмөр зам, замаар ачаа тээврийн үйлчилгээ үзүүлэх түүний дотор хадгалах, түгээх үйл ажиллагаанд хамаарна.
86	4.1. 3	Тээврийн Чанарын удирдлагын тогтолцоо. Авто зам, төмөр зам, дотоодын усан тээврээр аюултай ачаа тээвэрлэхэд Чанарын Удирдлагын тогтолцооны шаардлага EN ISO9001 стандартын нэмэлт хэрэглээ	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12798:2015	10	Энэхүү стандартад авто зам, төмөр зам, дотоодын усан тээврээр аюултай ачааг аюулгүй тээвэрлэх чанарын удирдлагын тогтолцоо, түүнд тавих шаардлагыг тодорхойлсон. ISO 9001: 2000 стандартын нэмэлтээр хэрэглэгдэнэ.

87	4.1.4	Тээвэр. Логистик ба үйлчилгээ. Ачаа тээвэрлэлтийн гинжин хэлхээ. Карго тээврийн үйлчилгээ үзүүлэх дүрэм	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13876:2015	7	Энэ стандарт тээвэрлэлтийн үйл ажиллагааны явцад үйлчлүүлэгчийн ачааны хөдөлгөөнийг үр дүнтэй, үр ашигтай удирдах хяналт, гүйцэтгэлийн гол шалгуур үзүүлэлтүүд, тээвэрлэлтийн үйлчилгээний чанарыг сайжруулах зорилгоор тогтоосон шалгуур, үнэлгээг тогтоосон. Хавсралт А-д “Үнэлгээ”-ний журмыг тогтоосон.
88	4.1.5	Төмөр замын кодчиллол. 0-р хэсэг: Төмөр замын салбарын объектуудын код боловсруулах болон ашиглах. Ерөнхий зарчим.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дугаар сарын 24-ны өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6631-0:2016	12	Олон Улсын ачааны облон зорчигч тээврийн салбарт мэдээл солилцох болон бусад бичиг баримтыг бүрдүүлэхэд, мөн олон улсын ачаа, зорчигч тээврийн салбарт мэдээлэл солилцох зэрэгт ТЗХАБ болон/эсвэл ОУТЗХ-ны гишүүдийн хэрэглэдэг мэдээллийн кодчиллыг шинэчлэх, ижилтгэх ажлуудын бий болгох, хянан шийдвэрлэх, хэрэг хөтлөх нөхцлүүд болон зарчмуудыг энэ стандарт тогтоосон.
89	4.1.6	Төмөр замын кодчиллол. 1-р хэсэг: Төмөр замын тээврийн сүлжээн дэх байгууллага, суурь бүтэц эзэмшигч болон бусад оролцогч компаниудын нэгдсэн тоон кодчиллол.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дугаар сарын 24-ны өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6631-1:2016	8	Энэхүү стандартын зорилго нь төмөр замын байгууллага, дэд бүтэц удирдаж буй болон төмөр замын тээвэрт оролцогч компаниудыг тэмдэглэхэд хэрэглэгддэг нэгдсэн кодыг оноох болон цуцлах журам, хэрэглэх хүрээ, бүтцийг тодорхойлсон.
90	4.1.7	Төмөр замын кодчиллол. 2-р хэсэг: Төмөр замын үйл ажиллагааны объектуудын байршлын нэгдсэн тоон кодчиллол.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дугаар сарын 24-ны өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6631-2:2016	15	Энэхүү стандартад Төмөр замын үйл ажиллагааны объект, байгууллагын байршлын нэгдсэн тоон кодчиллол талаар тавих шаардлагыг заасан.
91	4.1.8	Төмөр замын кодчиллол. 14-р хэсэг: Төмөр замын харилцаанд ашигладаг улс орны нэгдсэн тоон кодчиллол.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дугаар сарын 24-ны өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6631-14:2016	10	Энэхүү стандартад төмөр замын тээвэрт олон улсын мэдээлэл солилцоонд ТЗХАБ болон ОУТЗХ-ны гишүүд ашиглахад зориулсан улс орны төмөр замын кодуудыг тодорхойлсон.
92	4.1.9	Төмөр замын хамтын ажиллагааны байгууллагын гишүүн орнуудын мөрдөх төмөр замуудын үйл ажиллагааны үндсэн үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох нэгдсэн аргачлал.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дугаар сарын 24-ны өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6632:2016	30	Төмөр замын статистик нь олон төрлийн үүрэг гүйцэтгэх тул тоон үзүүлэлтээрээ төмөр замын тээврийн болон түүний нэгжүүдийн одоогийн байдлыг харуулан, зорчигч болон ачаа тээвэрлэлтийн үзүүлэлтүүдийг сайжруулах, төмөр замын хөгжилд шаардлагатай арга хэмжээг боловсруулахад болон тээврийн үйл ажиллагааны үр ашгийг нэмэгдүүлэх, хөдөлмөрийн бүтээмжийг сайжруулах, зорчигч болон ачаа тээвэрлэлтийн зардлыг бууруулах материаллаг болон хөдөлмөрийн дотоод нөөц бололцоог тооцоолон гаргахад хэрэглэнэ.
93	4.1.10	Ачаа тээврийн төвлөрсөн нэгдмэл удирдлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дугаар сарын 24-ны өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6633:2016	18	Энэхүү стандарт Олон улсын ачаа тээврийн нэгдсэн удирдлагыг хэрэгжүүлэх төмөр замууд, ачаа тээврийн төвлөрсөн нэгдмэл удирдлагын хүрээнд бие даасан төмөр замуудын хоорондох галт тэрэгний болон ачааны өгөгдлийн мэдээлэл солилцоо, олон улсын тээвэрлэлтийн хяналт шинжилгээ, үнэлгээ, вагоны байршлыг тодруулах, хөдлөх бүрэлдэхүүн ашиглалтын дүн шинжилгээ, вагон түрээсийн үнэлгээний тооцоо, олон улсын замнал төлөвлөх үеийн тээврийн урсгалыг тодорхойлох, статистик үзүүлэлт, тээвэр төлөвлөлтийн динамик зохицуулалтыг ашиглан олон улсын ачаа тээвэрлэлтийг зохицуулах, вагоны олон улсын хуваарилалт зэрэг үйл ажиллагаанд ашиглагдана.

4.2 Төмөр замын зорчигч тээврийн чиглэлээр батлагдсан стандарт

94	4.2.1	Төмөр замын буудал. Ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2006 оны 06 дугаар сарын 29 өдрийн 18 дугаар тогтоолоор Батгалдсан.	MNS 5635:2006 2021	5	Энэхүү стандартад Төмөр замын буудал, зорчигчдын иж бүрэн үйлчилгээнд зориулагдсан барилга, байгууламж бүхий иж бүрэн үйлчилгээний цогцолборт тавих шаардлагыг тусгасан.
4.3 Төмөр замын тээвэр зуучлал, чингэлэг тээврийн чиглэлээр батлагдсан стандарт						
95	4.3.1	Хэрэглэгчдэд зориулсан үйлчилгээ. Тээвэр зуучлал. Ерөнхий шаардлага.	СХЗҮЗ-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 5523: 2013	6	Энэхүү стандартад тээвэр зуучлалын үйлчилгээний ангилал, тээвэр зуучлалын үйл ажиллагаа эрхэлж буй хуулийн этгээдэд тавих шаардлага, тээвэр зуучлалын үйл ажиллагааны хяналт, тээвэр зуучлалд тавих шаардлага зэргийг тогтоож өгсөн.
96	4.3.2.	Ачааны чингэлэг. кодчилол, тодорхойлолт ба тэмдэглэгээ	Стандарт хэмжил зүйн газрын даргын тушаал 2012оны 12 дугаар сарын 25 өдрийн С/51 дүгээр тушаалаар батлагдсан.	MNS ISO 6346:2019	22	Энэхүү стандартаар код болон тэмдэглэгээний тусламжтайгаар ачааны чингэлгийн талаар мэдээлэл өгөх ба ялган тодорхойлох системийг тогтооно.
97	4.3.3	Ачааны чингэлэг. 1-р хэсэг. Ашиглалт, аюулгүй ажиллагаа	СХЗГД-ын 2020 оны 10 дугаар сарын 08 өдрийн 41 дугаар тушаалаар батлагдсан.	MNS ISO 3874: 2020	94	Энэхүү стандарт нь ISO 1496 стандартыг үндэслэн боловсруулагдсан, туршигдсан нэгдүгээр цувралын холимог тээврийн бүх төрлийн ачааны чингэлэг (бүх эд ангийн хамт)-ийг ашиглах, аюулгүй ажиллагааг хангахад чиглэгдсэн нөхцөлийг тодорхойлсон. Стандартад хоосон болон ачаатай чингэлгийн төрөл тус бүрийн техникийн нөхцөл, үзүүлэлтүүд, ашиглалт, туршилт, тохируулгыг тодорхойлсон
4.4 Төмөр замын менежментийн тогтолцоо						
98	4.4.1	Төмөр замын хэрэглээ – Чанарын менежментийн тогтолцоо – Төмөр замын байгууллагын бизнесийн менежментийн тогтолцоонд тавих шаардлага: ISO 9001:2015 ба төмөр замын салбарт хамаарах тусгай шаардлага.	СХЗГ-ын даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрийн С/3 тушаалаар батлагдав.	MNS ISO/TS: 22163 2023	78	Хэрэглэгчийн шаардлагыг хангах замаар сэтгэл ханамжийг нь дээшлүүлэх зорилгоор чанарын менежментийн тогтолцоог боловсруулж, хэрэгжүүлж, үр нөлөөг сайжруулахад үйл явцын аргыг нэвтрүүлэхийг олон улсын энэ стандарт дэмжинэ.
V. Төмөр замын илчит тэрэгний чиглэлээр батлагдсан стандарт						
99	5.1	Гол замын ба сэлгээний илчит тэрэгний ялгарах хорт бодис болон ажилласан хийн утаажилтын норм хэмжээ ба тодорхойлох арга	СХЗҮЗ-ийн 2008 оны 10 дугаар сарын 30 өдрийн 44 дүгээр тогтоол Батгалдсан.	MNS 5877:2008	16	Энэхүү стандарт нь хяналтын давтамж ба хэмжилтийн бэлтгэл, тодорхойлох параметр, хэмжилт хий үеийн нөхцөл, арга, хэрэгсэл,хэмжилт, хэмжилтийн үр дүнг бүртгэх,аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг тусгасан. А,В,С,D хавсралтуудтай.
100	5.2	Илчит тэрэг. Техникийн ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2009 оны 11 дугаар сарын 27 өдрийн 38 дугаар тогтоолоор батгагдсан.	MNS 6039: 2020	17	Энэхүү стандартад илчит тэргэнд тавигдах техникийн ерөнхий шаардлага, ашиглалтын нөхцөл, ашиглалтанд байгаа илчит тэрэгт тавигдах шаардлага, шинэ илчит тэргэнд тавигдах шаардлага,шинэ илчит тэрэгний техникийн үндсэн үзүүлэлтэд тавих шаардлага,шинэ илчит тэрэгний дизель хөдөлгүүрт тавигдах шаардлага, ашиглалтанд байгаа дизель хөдөлгүүрт тавигдах шаардлага, тоног төхөөрөмжинд тавигдах шаардлага, засвар үйлчилгээ, найдвартай ажиллагаанд, тавигдах шаардлага, хүрээлэн буй орчинд тавигдах шаардлага

101	5.3	Илчит тэрэгний тоормосны ширмэн шахавчны техникийн шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2010 оны 06 дугаар сарын 24 өдрийн 22 дугаар тогтоолоор Батлагдсан.	MNS 6145:2010	5	Энэхүү стандартад илчит тэрэгний тоормосны ширмэн шахавчийн үндсэн хэмжээ, техникийн шаардлага, хүлээн авах, шалгах, турших, хаяглах, тээвэрлэх, хадгалах, аргыг зааж өгсөн.
102	5.4	Төмөр замын зүтгүүрийн депогийн зураг төсөлд тавих шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS TB 10004-2016	57	Энэхүү стандартад төмөр замын өртөөний техник, тоног төхөөрөмж тэдгээрийн ажиллах технологи, зураг төслийг боловсруулах журмыг тогтоосон. Энэхүү журмаар төмөр замын өртөөний тоног төхөөрөмжийг шинээр барих, өөрчлөн сайжруулах тэдгээрт ашиглах зүтгүүрийг бэлтгэх, зүтгүүрийн ашиглалт болон засварлах байгууламжийн төлөвлөлт, шаардлага ба төмөр замын тээврийн хөгжлийн хэрэгцээг тодорхойлсон.
103	5.5	Хөдлөх бүрэлдэхүүний дугаарлалт. 3-р хэсэг: Төмөр замын татах хөдлөх бүрэлдэхүүний дугаарлалтад тавих шаардлага.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дугаар сарын 24-ны өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6630-3:2016	15	Энэхүү стандарт нь Төмөр замын татах хөдлөх бүрэлдэхүүний дугаарлалт нь төмөр замын тээврийн байгууллагуудын хооронд мэдээлэл солилцох, нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн өгөгдлийн баазыг бүрдүүлэн ажиллах, мэдээллийн системийн журмыг мөрдөхөд үндэслэх баримт бичиг болох Монгол Улсын төмөр замын тээврийн байгууллагууд болох суурь бүтэц эзэмшигч, тээвэрлэгч болон татах хөдлөх бүрэлдэхүүн өмчлөгч нарын хоорондын харилцааг болон үйл ажиллагааг үндсэн нэг хэл дээр зохицуулан, зохион байгуулах нөхцлийг хангахад хамаарагдана.
104	5.6	Тосны спектр шинжлэлээр илчит тэрэгний дизель хөдөлгүүрийн техникийн оношилгоо хийх, үлдэгдэл нөөцийг таамаглах.	СХЗГД-ын 2020 оны 10 дугаар сарын 08 өдрийн 41 дугаар тушаалаар батлагдсан.	MNS GOST 20759:2020	24	Энэхүү стандартыг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт ашиглах илчит тэрэгний дизель хөдөлгүүрт зориулсан болно. Илчит тэрэгний дизель хөдөлгүүрийн үлдэгдэл нөөцийг спектрын шинжлэлээр тодорхойлох аргачлалыг энэхүү стандартаар тогтооно.

VI. Төмөр замын ачааны вагоны чиглэлээр батлагдсан стандарт

105	6.1	Төмөр замын битүү вагоны цүү цуурганы эрээслүүр	СХЗҮЗ-ийн 1982 оны 10 дугаар сарын 25 өдрийн 32 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 3368: 1982	2	Битүү вагоны цүү цуурганы эрээслүүр тавих шаардлага
106	6.2	1520мм-ийн царигтай төмөр замын ачааны вагоны хоёр голт явах анги техникийн ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2010 оны 06 дугаар сарын 24 өдрийн 22 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6143:2010	31	Энэхүү стандартад тэргэнцэрийн үндсэн үзүүлэлт, материалд тавигдах шаардлага, аюулгүй ажиллагаанд тавигдах шаардлага, тэргэнцэр хүлээн авах, сорилт туршилт хийх, тээвэрлэлт, хадгалалт дугаар тэмдэг тавих, будалт, хяналт хийх зэрэгт тавигдах шаардлагыг тусгасан болно.
107	6.3	Төмөр замд ачилт буулгалт ба сэлгээний ажлын үед вагоны бүрэн, бүтэн байдлыг хангахад тавих ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2013 оны 05 дугаар сарын 30 өдрийн 25 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 3084: 2013 2022	10	Энэхүү стандартад төмөр замын өртөө, аж үйлдвэр болон байгууллагуудын зам дээр вагонд ачаа ачих, буулгах ажил хийх болон сэлгээний ажлын үед вагоны бүрэн бүтэн байдлыг хангах ерөнхий шаардлагыг тогтоож өгсөн.
108	6.4	Төмөр замын ачааны вагон. Техникийн ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2011 оны 10 дугаар сарын 27-ний өдрийн 51 дүгээр тогтоолоор батлагдсан	MNS 6276: 2011	27	Энэхүү стандартад төмөр замын тээвэрлэлтэд ашиглах ачааны вагоны төрөл, хийц, зангилаа эд ангиуд түүний ашиглалтын техникийн ерөнхий шаардлага тэдгээрийн тээвэрлэлт, хадгалалт, будалт, техникийн оношлогоо, ашиглалтнаас хасах зэрэгт тавих техникийн ерөнхий шаардлагыг тогтоосон.
109	6.5	Вагоны эд ангийг үл эвдэх сорилын аргаар шалгах. Ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2014 оны 04 дугаар сарын 25 өдрийн 10 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6436: 2014	26	Вагон түүний зангилаа эд ангийг үл эвдэх сорилын хуйларсан гүйдэл, соронзон нунтаг, хэт авиа, феррозондын аргуудаар шалгах арга түүнд тавих шаардлагыг тодорхойлж өгсөн.

110	6.6	Вагоны техникийн үзлэг, үйлчилгээ, засвар. Ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2014 оны 10 дугаар сарын 02 өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6466: 2016 2022	17	Монгол Улсын төмөр замын тээвэрт ашиглагдах вагонд хийгдэх техникийн үзлэг, үйлчилгээ, засварын төрөл, засвар хоорондын хугацааны үечлэл ба гүйлтийн нормыг энэхүү стандартаар тогтооно. Өмчийн төрөл, хэлбэр үл харгалзан вагоны эзэмшил, өмчлөлтэй бүх иргэн, аж ахуйн нэгж нь энэхүү стандартаар тогтоосон ашиглалтын нормт хугацаа, хугацааны үечлэл, гүйлтийн нормоор түүний бүрэн бүтэн, найдвартай, ажиллагааг хангана.
111	6.7	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын шинэ болон өөрчлөн тоногдсон ачааны вагон. 1-р хэсэг: Хэмжилт хийх зарчим	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13775-1:2015	5	Энэхүү стандарт нь ачааны вагоны тэргэнцрийн хэмжилтэнд тавих шаардлагуудыг тогтоож, хэмжих аргын нэгдсэн шалгуур, хэрэглэх байдлыг заасан. Эд анги бүрийн хэсэгчлэн хэмжилт хийх шаардлагыг тусгасан.
112	6.8	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын шинэ болон өөрчлөн тоногдсон ачааны вагон. 2-р хэсэг: Тэргэнцэртэй ачааны вагон	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13775-2:2015	28	Энэхүү стандарт нь ачааны вагон ба тэргэнцэрт хэмжилт хийхэд тавигдах шаардлагуудыг тодорхойлж, нэгдсэн шалгуурын баталгаа, шинэ ба өөрчлөн тоноглогдсон тэргэнцрүүдийн хийцийн геометр хэмжээс хамаарч өөр хэмжилт хийх боломжгүй бол хэмжилтийг зөвхөн арал болон түүний дээрх нэмэлт тоноглолуудад хийх шаардлагыг тусгасан.
113	6.9	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын шинэ болон өөрчлөн тоногдсон ачааны вагон. 3-р хэсэг: 2 голтой ачааны вагон	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13775-3:2015	29	Энэхүү стандартад хоёр голт ачааны вагонуудыг хэмжих шаардлагыг тогтоосон. Хэмжилт хийх үйл явц, нэгдсэн шалгуур, баталгаажуулалт, Энэ стандарт нь 2 голтой шинэ болон өөрчлөн тоногдсон ачааны вагонд хамаарна. Эдгээр шаардлагад тусгагдаагүй асуудлыг гэрээнд оролцогч талууд харилцан тохиролцоно.
114	6.1 0	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын шинэ болон өөрчлөн тоногдсон ачааны вагон. 4-р хэсэг: 2 голтой тэргэнцэр	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13775-4:2015	28	Энэхүү стандартад хоёр голт тэргэнцэрийг хэмжих зарчим, зөвшөөрөгдөх хүлцэл, норм хэмжээ шинэ болон өөрчлөн тоноглогдсон ачааны вагоны хоёр голт тэргэнцэрт хэмжилт хийх шалгуур, шаардлагыг тодорхойлсон.
115	6.1 1	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын шинэ болон өөрчлөн тоногдсон ачааны вагон. 5-р хэсэг: 3 голтой тэргэнцэр	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13775-5:2015	14	Энэхүү стандартад гурван голт тэргэнцэрт хэмжилт хийх үзүүлэлт, шалгуур, үйл ажиллагаа, хэмжилтэд тавих шаардлага зэргийг тодорхойлсон .
116	6.1 2	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын шинэ болон өөрчлөн тоногдсон ачааны вагон. 6-р хэсэг: Олон талын зориулалттай болон томъёолсон ачааны вагон	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13775-6:2015	11	Энэхүү стандартад тусгай зориулалттай, төрөлжсөн вагонуудад хийх хэмжилтийн шаардлагууд, хэмжих аргыг тодорхойлсон. Стандартын шаардлагад тусгагдаагүй хэмжилтийн бусад хэмжих аргуудыг тухайн тохиолдол тус бүрт тусгайлан заана.
117	6.1 3	Үл эвдэх шалгалт. Аж үйлдвэр, тээврийн объектын хүчдэл-хэв гажилтат төлвийн шалгалт. Ерөнхий шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS ГОСТ R 52330: 2017	4	Метал эдлэхүүн, тоног төхөөрөмжийн эвдрэлийн бүс болох хүчдэл төвлөрсөн бүсийн ачаалалт, түүнд үүссэн гэмтлийг илрүүлэх технологийн нөхцөл шаардлагыг тодорхойлсон. Шинэ машины механизм, метал хийцийн хүчдэл төвлөрсөн бүс дэх физик-механик шинж чанарыг үл эвдэх сорилын аргаар түүнд ашиглах техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийг тусламжтайгаар тодорхойлох, мөн метал эдлэхүүний хийцийн хамгийн бага хүлцэлт хэмжээсийг хийцийн хэмжээстэй харьцуулан, хүчдэл тодорхойлов.

118	6.1 4	Төмөр замын хэрэглээ: 1-р хэсэг Аюултай ачаа тээвэрлэх зориулалттай цистерн вагонд зориулсан техникийн тодорхойлолт, таних тэмдэг бүхий хавтан	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12561-1:2016	12	Шингэрүүлсэн хийг тээвэрлэх цистерн вагонд зориулсан техникийн тодорхойлолт бүхий хавтан дээр бичигдэх тэмдэглэгээнд тавих шаардлагуудыг тогтоосон. Аюултай ачаа тээвэрлэх Олон Улсын дүрэм /RID/-ийн 2-р ангилалын шингэрүүлсэн хий, уг дүрмийн 3, 4.1, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8, 9-р ангилалын бодисуудыг тээвэрлэхэд зориулагдсан цистерн вагоны тодорхойлолт таних тэмдэг бүхий хавтан түүн дээр бичигдэх олон төрлийн тухайлсан бичиглэлүүдийг тодорхойлов.
119	6.1 5	Төмөр замын хэрэглээ: 2-р хэсэг Цистерн вагон. Шингэн бүтээгдхүүнийг доод хэсгээр нь юүлэх төхөөрөмж	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12561-2:2016	8	Энэхүү стандартад шингэн бодис тээвэрлэх зориулалттай цистерн вагоны дээд болон доод талаас нь юүлэх төхөөрөмжүүдэд тавих шаардлагууд болон онцлог шинж чанар болон юүлэхэд зориулагдсан холболтын төхөөрөмжүүдийн хамгийн чухал хэмжээсүүд тэдгээр тоног төхөөрөмжүүдийн аюулгүй ажиллагааны шаардлагууд, шингэн бодис тээвэрлэх зориулалттай цистерн вагоны дээд болон доод талаас нь юүлэх төхөөрөмжүүдэд тавигдах шаардлага болон онцлог шинжүүдийг холболтын төхөөрөмжүүдийн хамгийн чухал хэмжээсүүдийг тодорхойлсон.
120	6.1 6	Төмөр замын хэрэглээ: 3-р хэсэг Цистерн вагон. Даралттай хийг доороос нь юүлэх үед уурыг гаргах төхөөрөмж	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12561-3:2016	9	Энэхүү стандартад туршилтаар тогтоосон, даралтын доор шингэрүүлсэн хийг тээвэрлэх зориулалттай цистерн вагоны тогооны ёроол хэсгийг дүүргэх болон юүлэх төхөөрөмжүүдэд тавих шаардлагууд, онцлог шинжүүдийг тодорхойлсон. Стандартад дүүргэх, юүлэх холболтуудын чухал хэмжээсүүд, тохируулгыг тодорхойлсон. Эдгээр төхөөрөмжүүдийн аюулгүй ажиллагааны функцууд нь RID /Аюултай ачаа тээвэрлэх Олон Улсын дүрэм/-ыг мөрдсөн.
121	6.1 7	Төмөр замын хэрэглээ.4-р хэсэг Цистерн вагон: Шингэн бүтээгдэхүүнийг дээд талаас нь дүүргэх ба юүлэх төхөөрөмжүүд	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12561-4 :2016	5	Энэхүү стандартад аюултай ачаа тээвэрлэх зориулалттай цистерн вагонд зориулсан техникийн тодорхойлолт бүхий хавтан, шингэн бүтээгдхүүнийг доороос нь юүлэх төхөөрөмжүүд, даралтад дор шингэрүүлсэн хийг доороос нь дүүргэх, юүлэх үеийн уурыг гаргах төхөөрөмжүүд, нүх, нээлхий, тавцан, шат, дулааны холболт тэдгээрт тэмдэг тэмдэглэгээ тавих зэрэг шаардлагуудыг тодорхойлсон. Олон Улсын дүрэм /RID/-ийн дагуу шингэн бодис, аюултай ачааг тээвэрлэх цистерн вагоны тогооны дээд талаас дүүргэх болон юүлэх төхөөрөмжүүдийн холболт, ажиллагаа, аюулгүй ажиллагааны норм хэмжээсүүдийг тодорхойлов
122	6.1 8	Төмөр замын хэрэглээ .5-р хэсэг: Цистерн вагон. Шингэн бүтээгдэхүүнийг юүлэх ба дүүргэх үед уурыг буцааж гаргах төхөөрөмж	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12561-5:2016	4	Шингэн бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэх цистерн вагоны юүлэх ба дүүргэх, уурыг буцааж гаргах төхөөрөмжүүдийн онцлог шинж түүнд тавих шаардлагуудыг тодорхойлсон. Аюултай ачаа тээвэрлэх Олон Улсын дүрэмд шингэнийн дагуу шингэн бодисд хэрэглэгдэх доод юүлэгч, нээлхийн дээд талын төхөөрөмжүүдийн онцлог шинж, шаардлагуудыг тодорхойлов.
123	6.1 9	Төмөр замын хэрэглээ. 6-р хэсэг: Цистерн вагон. Нээлхий	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12561-6 :2016	10	Энэхүү стандартад аюултай ачаа тээвэрлэх цистерн вагоны нээлхий, лац тэмдэг тэмдэглэгээ, эд ангиудын хэмжээсүүдийг тодорхойлсон.
124	6.2 0	Төмөр замын хэрэглээ. 7-р хэсэг: Цистерн вагоны тавцан ба шат	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12561-7 :2016	7	Энэхүү стандартад цистерн вагоны шат, тавцан, гарц г.м тоног төхөөрөмж хэрэгсэлийн хэмжээсүүд, үйлдвэрлэгчид болон операторуудын шаардлага, холболт угсралт, байгуулалтын аюулгүй ажиллагааны зөвлөмжүүдийг тодорхойлов.

125	6.2 1	Төмөр замын хэрэглээ. 8-р хэсэг: Цистерн вагон. Халаалтын холболт	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12561-8:2016	5	Энэхүү стандартад цистерн вагонд хэрэглэдэг уурын халаалтын төхөөрөмжийн холболтуудын байршил, холболтын хэмжээсүүд болон холбож чангалах төхөөрөмжүүд зэрэг тавих шаардлагуудыг тодорхойлсон.
126	6.2 2	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн болон түүний эд ангиудыг тэмдэг, бичлэг 1-р хэсэг: Ачааны вагон	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15877-1:2016	114	Энэхүү стандартад ачааны вагон түүний ангиудын техникийн, үйл ажиллагаа болон засвар үйлчилгээний үзүүлэлт, тэмдэг, тэмдэглэгээ бичиглэлд тавих шаардлагатай мэдээллийг тодорхойлов. Тэмдэг, тэмдэглэгээний бичиглэлтийн үзүүлэлт, шаардлагууд, тээврийн хэрэгсэлийн хэлбэр дүрс болон байрлал тэдгээрийн утга агуулга зэргийг тодорхойлов.
127	6.2 3	Төмөр замын хэрэглээ-Төмөр замын тээврийн хэрэгслийн тэмдэглэгээний тогтолцоо 1-р хэсэг: Ерөнхий шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15380-1:2016	17	Энэхүү стандартад төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, техник хэрэгсэлийн үйл ажиллагааны баримт бичгийг зориулалт, тэмдэглэгээний системийг тодорхойлов.
128	6.2 4	Төмөр замын хэрэглээ-Төмөр замын тээврийн хэрэгслийн тэмдэглэгээний тогтолцоо. 2-р хэсэг: Бүтээгдэхүүний бүлэг	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15380-2:2016	47	Энэхүү стандартад төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, техник хэрэгсэлийн суурилуулалт, бүтцийг бий болгох үндэс суурийг тодорхойлсон.
129	6.2 5	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын тээврийн хэрэгслийн тэмдэглэгээний систем 3-р хэсэг: Угсралтын талбай болон байршлын зураг төсөл хийх	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15380-3:2016	8	Энэхүү стандартад төмөр замын тээврийн хэрэгсэлийн угсралтын талбайн болон байршилын тэмдэг, тэмдэглэгээг хийх шаардлагыг тодорхойлсон.
130	6.2 6	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын тээврийн хэрэгсэл ба түүний бүрэлдэхүүн хэсгийн гагнуур 1-р хэсэг: Ерөнхий шаардлагууд	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15085-1:2016	5	Стандартад төмөр замын тээврийн хэрэгсэл түүний зангилаа хэсгийн метал материалуудыг үйлдвэрлэл болон техникийн үйлчилгээний үед гагнахад хэрэглэх, төмөр замын тээврийн хэрэгсэл үйлдвэрлэл болон засварыг гүйцэтгэх үйл ажиллагаа, гагнуурын үйлдвэрлэгчийн баталгаажуулалт ба чанарын шаардлагуудыг тодорхойлсон.
131	6.2 7	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын тээврийн хэрэгсэл ба түүний бүрэлдэхүүн хэсгийн гагнуур. 2-р хэсэг: Гагнуурын үйлдвэрлэгчийн баталгаажуулалт ба чанарын шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15085-2:2016	18	Стандартад төмөр замын тээврийн хэрэгсэл түүний зангилаа хэсгийн метал материалуудыг үйлдвэрлэл болон техникийн үйлчилгээний үед гагнах зорилгоор хэрэглэх шаардлага, баталгаажуулалтын түвшин, гагнуурын үйлдвэрлэгчдэд тавих шаардлагыг тодорхойлж, тэдгээрийг баталгаажуулах технологийг тусгасан.
132	6.2 8	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын тээврийн хэрэгсэл ба түүний бүрэлдэхүүн хэсгийн гагнуур. 3-р хэсэг: Зураг, төслийн шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15085-3:2016	42	Стандартад төмөр замын тээврийн хэрэгсэл түүний зангилаа хэсгийн метал материалуудыг үйлдвэрлэл болон техникийн үйлчилгээний үед гагнах хэсгийн үйлдвэрлэл болон засвар үйлчилгээний тооцоолол, зэрэглэлийг тогтоох ба дүрмүүдийг тодорхойлов.

133	6.2 9	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын тээврийн хэрэгсэл ба түүний бүрэлдэхүүн хэсгийн гагнуур—4-р хэсэг: Үйлдвэрлэлийн шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15085-4:2016	14	Стандартад төмөр замын тээврийн хэрэгсэл ба түүний зангилаа хэсгийн металл материалуудыг үйлдвэрлэл болон техникийн үйлчилгээний үед гагнах гагнуурын үйл ажиллагааны үйлдвэрлэлийн шаардлагыг тодорхойлов.
134	6.3 0	Төмөр замын хэрэглээ. Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн болон түүний эд ангиудыг гагнах нь-5-р хэсэг: Үзлэг шалгалт, туршилт ба баримтжуулалт	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15085-5:2016	12	Стандартад төмөр замын тээврийн хэрэгсэл түүний зангилаа хэсгийн металл материалуудыг үйлдвэрлэл болон техникийн үйлчилгээний үед гагнах гагнуурын ажиллагаа, техникийн үзлэг, туршилт, эвдэх болон үл эвдэх сорилтууд, бүтээгдэхүүний нийцлийг баталгаажуулах шаардлагатай баримт бичиг тэдгээрт тавих шаардлагыг тодорхойлсон.
135	6.3 1	Төмөр замын хэрэглээ: Гүүшин. Өнхрөх холиховч	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12080: 2016	32	Энэхүү стандартад гүүшингийн хийц, бүтэц, үйлдвэрлэлд тавих шаардлага, үйлдвэрлэн нийлүүлэх болон засвар оношлогоонд тавих шаардлагыг тогтоож өгсөн. Галт тэрэгний хөдөлгөөний аюулгүй, найдвартай үйл ажиллагааг хангахад шаардагдах өнхрөх холхивчны техникийн үзүүлэлт, холхивчны металын болон материалын шинж чанар, геометр болон хэмжээг тодорхойлсон
136	6.3 2	Төмөр замын хэрэглээ: Гүүшин. Тосолгооны материал	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12081: 2016	11	Энэхүү стандартад хөдлөх бүрэлдэхүүний гүүшин, өнхрөх холхивчны тосолгооны тосны бүтэц, чанарын шаардлага, баталгаажуулалт, чанарын хяналт, удирдлагын аргачлал зэргийг тодорхойлсон.
137	6.3 3	Төмөр замын хэрэглээ Холхивчны хайрцаг. Ашиглалтын сорилт	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 12082: 2016	24	Энэхүү стандартаар холхивч, түүний их бие, таг, тослогооны материал зэрэг эд анги, зангилаа хэсэгт ашиглалтын туршилт хийх зарчим, арга аргачлал, туршилтын үзүүлэлт, хөдлөх бүрэлдэхүүний ашиглалтын үед тавих шаардлагуудыг тодорхойлсон
138	6.3 4	Төмөр замын хэрэглээ. Гүүшингийн мониторинг–Харилцан үйлчлэл ба хийцийн шаардлага–1-р хэсэг: Замын хажуугийн төхөөрөмж ба хөдлөх бүрэлдэхүүний гүүшин.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15437-1:2016	20	Энэхүү стандартад EX-ны харилцан зохицолдооны тухай удирдамжийн мөрдлөгөөнд тулгуурлан гүүшингийн дулаан хэмжигч HABD төхөөрөмж, хөдлөх бүрэлдэхүүний харилцан үйлчлэлийн зайлшгүй шаардлагатай зөрчimyг тодорхойлов.
139	6.3 5	Төмөр замын хэрэглээ–Хос дугуй ба тэргэнцэр. Цутгамал хос дугуйн шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS CEN/TS 15718:2016	36	Энэ стандартад CER7 болон CER8 төрлийн хоёр гангийн ангилал шаардлагыг тусгасан. Хос дугуйн өнхрөх гадаргууд зөвхөн CER7 хэрэглэгдэнэ. Энэхүү техникийн шаардлага цутгамал хос дугуйд хамаарна. Энэ стандарт нь зөвхөн CEN/TS 13979-2 стандартын шаардлагыг хангасан цутгамал хос дугуйд үйлчилнэ. 120 км/цаг хүртэлх хурдтай ачааны зориулалтын тэргэнцэрт хэрэглэх хос дугуйн шаардлагыг тодорхойлсон .
140	6.3 6	Төмөр замын хэрэглээ. Хос дугуй ба тэргэнцэр. Хос дугуйн бүтээгдэхүүний шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13260: 2016	27	Энэхүү стандартад хос дугуйн угсралтын онцлогууд, шалгах үйл ажиллагаа, нийлүүлэлтийн нөхцөл болон бүх үзүүлэлтүүдийн тодорхойлолт, харилцан хамаарал, хийц материал, параметруудын сонголт зэргийг тодорхойлсон.

141	6.3 7	Төмөр замын хэрэглээ. Хос дугуй ба тэргэнцэр. Хос дугуй-Дугуй. Бүтээгдэхүүний шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13262 : 2016	34	Энэхүү стандартад Европын төмөр замын сүлжээнд хэрэглэгддэг галт тэрэгний хос дугуйн үзүүлэлтүүд, ER6, ER7, ER8 төрлийн ган, нэг гол дээрх ачаалалт, тодорхой онцлог үзүүлэлтийн категори 1, 2-н дагуу тодорхойлов. категори 1-д галт тэрэгний хурд 200км/ц-с дээш байх үед, категори 2-д ачааны хөдлөх бүрэлдэхүүний хурд 200км/ц-аас бага бол хос дугуйг тодорхойлов. Энэ стандарт нь цул цувимал хос дугуй болон EN 13979-1-д зааснаар техникийн баталгааны журмыг хангаж, хамаарна. Мөөрийг халууны боловсруулалтаар хийж, бэхжүүлэлтийг үлдэгдэл хүчдэлээр шалгана.
142	6.3 8	Төмөр замын хэрэглээ. Хос дугуй ба тэргэнцэр. Дугуй. Өнхрөх гадаргуун хэлбэр	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13715 : 2016	21	Энэхүү стандарт нь төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүний 330 мм ба түүнээс дээш диаметртэй дугуйн мөөрийн хөндлөн огтлол, гадаргуу, дугуйн дэл, өнхрөх гадаргуун хөндлөн огтлол зэргийг тодорхойлж, шинэ хос дугуй, дан болон угсарсан дугуйны засвар үйлчилгээ, бүрэн магадлагаа хийх, дугуйн зорох, дахин сэргээх үйл ажиллагааг тодорхойлж, дугуйн хөндлөн огтлолыг зөвхөн дугуйн бүрэн бүтэн байдлыг хариуцагч, (галт тэрэгний оператор) болон суурь бүтэц эзэмшигч хоёрын хооронд хийсэн гэрээний үндэслэлийг тогтоосон.
143	6.3 9	Төмөр замын хэрэглээ-Хос дугуй ба тэргэнцэр. Тэргэнцэрийн арлын хийцийн шаардлага. Тодорхойлох арга	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13749 : 2016	55	Энэхүү стандартад тэргэнцэрийн нугас төмрийн дамнуур /гацаа гол/, гүүшингийн их бие, тэргэнцэрийн арлын хийцэд тавих шаардлагууд, бүтцийн дүн шинжилгээ ба чанарын үнэлгээний үйл явцтай уялдуулан засварт оруулах шаардлага болон арлын төсөл тооцооны аргачлал, журам, үнэлгээний аргууд, баталгаа болон үйлдвэрлэлийн чанарын шаардлагуудыг тодорхойлов.
144	6.4 0	Төмөр замын хэрэглээ- Резинэн дүүжингийн бүрдэл. Уян полимер. Механик эд анги дээр суурилсан.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13913 : 2016	49	Энэхүү стандартад уян полимер дээр суурилсан механик эд ангиудын зөвшөөрөгдөх үзүүлэлтүүд, түүнийг баталгаажуулахад гүйцэтгэх ажил, үзлэг болон туршилтын аргууд, тодорхой бүтээгдэхүүний чанарыг тодорхойлох, механик эд ангиудын үйлдвэрлэлийн чанарыг хянах үйл ажиллагаа, уян полимер дээр суурилсан механик эд ангиудыг хэрэглэх системүүд тодорхойлсон
145	6.4 1	Төмөр замын хэрэглээ- Зам. Барилга ба засварын зориулалттай зөөврийн машин болон тэрэгт тавих аюулгүйн шаардлага.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 13977 : 2016	40	Энэхүү стандартад төмөр зам дээр ажиллах зориулалт бүхий зөөврийн машин, тэргэнцрийн ажиллагаа, ашиглалт, засварын үед тохиолдож болзошгүй ноцтой зөрчлийг арилгах техникийн шаардлагуудыг тодорхойлсон. Энэ стандарт төмөр зам дээр ажиллах хос дугуйтай эсвэл өнхрөгчтэй зөөврийн машин болон тэргэнцэрүүдийг холболт, тээврийн хэрэгслээр тэргэнцрүүдийг чирэх, түрэх, гэмтлийг тодорхойлох лазерийн систем, хүнд нөхцөлд ажиллах байдал, хүрээлэн буй орчны, өндөр температур, зэврэлтийн орчин, хүчтэй соронзон орон, салхины хурднаас үүссэн болон байгалийн гамшигаас үүссэн хор хөнөөлөөс сэргийлэх шаардлагыг тогтоосон.
146	6.4 2	Төмөр замын хэрэглээ. Тэнцүү чанарт конус хэлбэрийг тодорхойлох арга	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15302 : 2016	108	Энэхүү стандартад хос дугуйн тэнцүү чанарт конус хэлбэрийг тодорхойлж, тэдгээрийн хэлбэрүүд, хүлцэлүүд болон тухайн хэрэглэгчид хэмжилт хийх болон тооцоолох системийг хүлээн зөвшөөрөгдөх дүгнэлт, үнэлгээний шалгуур, жишиг тооцоон арга, конус хэлбэрийн тогвортой зохицохуйц суурь дээрх харьцуулалт, хүлцэлийн хязгаарын утга, хэмжилтийн системийн санамсаргүй болон координатын алдаанууд, тооцооны үндсэн зарчим, зөвлөмжүүдийг тогтоосон.

147	6.4 3	Төмөр замын хэрэглээ-Хос дугуйн ашиглалтанд тавих шаардлага-Хос дугуйн салгалттай ба салгалтгүй засвар үйлчилгээ	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15313 : 2016	53	Энэхүү стандартад галт тэрэгний хөдөлгөөний аюулгүй ажиллагаа, бүрэн бүтэн байдлыг хангах болон хос дугуйн салгалттай засварын үеийн зөвшөөрөгдөх хэмжээ, төлөвлөгөөт засварын чанар, үр дүн, шаардлагуудыг тодорхойлсон.
148	6.4 4	Төмөр замын хэрэглээ. Дугуй, зам төмрийн үрэлтийн зохицуулалт. Дэлний тосолгоо	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15427 : 2016	26	Энэхүү стандартад дугуйн дэл болон зам төмөрт шууд ба шууд бусаар харьцах хэсгийн тосолгооны материалууд тэдгээрт тавих шаардлагууд, хэрэглэгдэх нэр томьёо, тосолгооны төхөөрөмжийн ашиглалтад тавих шаардлага, тосолгооны хэрэгсэлийн үзүүлэлтүүд болон шаардлагатай үзлэг шалгалт, туршилтын аргууд, дугуй, зам төмрийн элэгдэлийг бууруулах арга зэргийг тодорхойлсон.
149	6.4 5	Төмөр замын хэрэглээ. 225кН-аас 250кН голын статик даацтай ачааны вагоны гүйлтийн үзүүлэлтээр хүлээн авах туршилт	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15687 : 2016	14	Энэхүү стандартад 225 кН-250 кН ба түүнээс дээш голын статик ачаалалтай ачааны вагоны гүйлтийг тухайн зам дээр нь туршиж хүлээн авах ажиллагааг тодорхойлсон. Шинээр үйлдвэрлэгдсэн, бүтцийн өөрчлөлт хийгдсэн, ажиллагааны дэглэмд өөрчлөлт орсон хөдлөх бүрэлдэхүүний гүйлт, хүлээн авахад зөвшөөрөгдөх туршилт, техникийн даалгавруудад хамаатай дүрэм журмуудыг тогтоосон. Хөдлөх бүрэлдэхүүн түүний явах ангийг оновчтой болгох, нөлөөлж буй хүчин зүйл тэдгээрийн үзүүлэлтүүд, харилцан хамаарлын уялдаа, зам болон хөдлөх бүрэлдэхүүний ашиглалтад хяналт тавих, хүлээн зөвшөөрөгдөх туршилтыг тухайн зам дээр хийх арга, аюулгүй байдлыг хангах зэрэгт тавих шаардлагуудыг тогтоосон. Энэхүү стандартад аюулгүй байдлыг хангах дүрэм, журмыг тогтоож өгсөн.
150	6.4 6	Ачааны вагоны 18-100 тэргэнцэрийн ширмэн үрэлтийн шаантагны Техникийн шаардлага.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6600:2016	6	Энэхүү стандартад ачааны вагоны 18-100 загварын тэргэнцэрийн ширмэн үрэлтийн шаантаг үйлдвэрлэх, хүлээн авах, турших, хаяглах, тээвэрлэхэд тавих шаардлагыг тогтоосон.
151	6.4 7	Хөдлөх бүрэлдэхүүний дугаарлалт. 2-р хэсэг: Төмөр замын ачааны вагоны дугаарлалтад тавих шаардлага.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дугаар сарын 24-ны өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6630-2:2016	23	Төмөр замын ачааны вагоны дугаарлалт нь Олон улсын төмөр замын тээврийн гэрээ, эрх зүйн хэм хэмжээний баримт бичиг, төмөр замын тээврийн байгууллагуудын хооронд мэдээлэл солилцох, нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн өгөгдлийн баазыг бүрдүүлэн ажиллах, мэдээллийн системийн журмыг мөрдөхөд үндэслэх баримт бичиг болох бөгөөд Монгол Улсад бүртгэгдсэн хөдлөх бүрэлдэхүүний техникийн магадлагаа болно.
152	6.4 8	Төмөр замын ачааны вагоны барилга байгууламжийн зураг төсөлд тавигдах шаардлага	Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2019 оны 3 дугаар сарын 19-ний өдрийн С/11 дүгээр тушаалаар батлагдсан.	MNS TB 10031:2019	43	Энэхүү стандартад ачааны вагоны үйлдвэрлэл, засварын депогийн барилга байгууламж, техник, тоног төхөөрөмж тэдгээрийн үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлагыг тусгасан. Стандарт нь хөдлөх бүрэлдэхүүнд засвар үйлчилгээ хийх, эд ангийн үйлдвэрлэл эрхлэгч эрх бүхий байгууллага, аж ахуйн нэгж, энэ чиглэлээр ажиллагсад, суралцагчид, судлаачид хамаарна. Ачааны вагоны засвар, техник үйлчилгээний чанарыг сайжруулж, найдвартай ажиллагаа болон хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах, ачааны вагоны хийц, засварын техник, тоног төхөөрөмжийг төслөх, техник, технологийн дэвшилийг нэвтрүүлэх, эдийн засгийн үр ашгийг хангахад тавих шаардлагын стандартад тусгасан.

153	6.4 9	Төмөр замын тээврийн хэрэглээ. Ачааны вагон угсрах, үйлдвэрлэхэд тавих ерөнхий шаардлага	Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2019 оны 12 дугаар сарын 25-ний өдрийн С/51 дүгээр тушаалаар батлагдсан	MNS 6810:2019	24	1. Хамрах хүрээ 1.1. Энэхүү стандарт нь төмөр замын тээвэрлэлтэд ашиглах ачааны вагон түүний эд анги, эдлэхүүнийг дэвшилтэт техник, технологийг нэвтрүүлэх замаар угсарч, үйлдвэрлэх болно. Стандартаар ажлын бүтээмж, чанар, найдвартай ажиллагааны түвшинг өндөртэй ачааны вагоныг шинээр худалдан авах, мөн өөрийн дотоод нөөц бололцоонд тулгуурлан вагоныг угсрах, түүний эд ангийг үйлдвэрлэх боломжийг бүрдүүлнэ. Ачааны вагоныг түүний эд анги, эдлэхүүнийг тээвэрлэх, хадгалах, дугаар, код болон тэмдэг тэмдэглэгээ тавих, будах түүнчлэн туршилт, техникийн хэмжилт оношилгоо, баталгаажуулалт зэрэгт тавигдах техникийн ерөнхий шаардлагыг тодорхойлно. 1.2. Энэхүү стандарт нь ачааны вагон угсрах, засварлах түүний эд ангийг үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуй нэгж, төмөр замын суурь бүтэц болон хөдлөх бүрэлдэхүүн эзэмшигч, өмчлөгч тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанд оролцогч нарт хамаарна. 1.3. Стандартыг ачааны вагон угсрах, засварлах түүний эд ангийг үйлдвэрлэх аж ахуй нэгж, төмөр замын суурь бүтэц болон хөдлөх бүрэлдэхүүн эзэмшигч, өмчлөгч мөрдөж хэрэглэнэ.
154	6.5 0	Ачааны вагоны шат, гишгүүр, бариуланд тавигдах техникийн шаардлага	СХЗГ-ын даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрийн С/3 тушаалаар батлагдав.	MNS 6997:2023	16	Энэхүү стандартад төрөл бүрийн ачааны вагоны шат, гишгүүр, бариулууд хамаарна. Үүнд: Өргөн ба нарийн царигийн битүү вагон, хагас вагон, цистерн вагон, тогтмол дулаант вагон (ачааны), хоппер вагон, тогтмол дулаан вагон (дизель-электростанц), тавцант вагон, думпкар вагон (цаашид вагонууд гэх) хамаарах ба тэдгээрийн шат, бариулын үндсэн хэмжээ, техникийн шаардлагууд болон байх ёстой хамгийн бага тоо ширхгийг зааж өгсөн болно. Стандартад вагон дээр шат, гишгүүр, бариулын бэхлэгдэх төхөөрөмж, хэсгүүд хамаарахгүй болно.
VII. Төмөр замын зорчигчийн вагоны чиглэлээр батлагдсан стандарт						
155	7.1	Төмөр замын зорчигч тээврийн үйлчилгээ. Зорчигчийн галт тэрэг, вагон дахь үйлчилгээний ерөнхий шаардлага	Стандартчилал хэмжил зүйн Газрын Үндэсний зөвлөлийн тогтоол 2012 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн 20 дугаар тогтоолоор баталсан	MNS 5876: 2012 2023	25	Энэхүү стандартад зорчигчийн галт тэрэг, вагон дахь үйлчилгээний нийтлэг шаардлага, зорчигчийн вагоны ангилал, зорчигчийн вагонд тавигдах шаардлага, зорчигч үйлчилгээний шаардлага, Галт тэрэгний үйлчилгээний ажиллагсадад тавигдах шаардлага зэргийг тусгасан.
156	7.2	Зорчигчийн вагоны тоормосны ширмэн шахавч, техникийн шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2010 оны 06 дугаар сарын 24 өдрийн 22 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 2542:2010	5	Энэхүү стандартад зорчигчийн вагоны тоормосны ширмэн шахавчийн үндсэн хэмжээ, хүлээн авах, шалгах, хаяглах, тээвэрлэх, хадгалах, аргыг тогтоож өгсөн болно.
157	7.3	Зорчигчийн вагоны тоормосны аравчтай ширмэн шахавчийн техникийн шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2010 оны 06 дугаар сарын 24-ний өдрийн 22 дугаар тогтоолоор батлагдсан	MNS 6146:2010	6	Энэхүү стандартад зорчигчийн вагоны тоормосны аравчтай ширмэн шахавчийн үндсэн хэмжээ, хүлээн авах, шалгах, хаяглах, тээвэрлэх, хадгалах, арга зэргийг тодорхойлж өгсөн.
158	7.4	Төмөр замын зорчигчийн вагон. Техникийн ерөнхий шаардлага	СХЗҮЗ-ийн 2012 оны 06 дугаар сарын 27 өдрийн 20 дугаар тогтоолоор баталсан	MNS 6312: 2012	40	Энэхүү стандартад зорчигчийн вагоны эд анги, дотоод тоноглолын найдвартай ажиллагааг боловсронгуй болгох, техник, эдийн засгийн үзүүлэлтүүдийг дээшлүүлэх, техникийн бүрэн бүтэн болон галт тэрэгний хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг найдвартай байдлыг ханган ажиллахад тавих техникийн ерөнхий шаардлагыг тогтоож өгсөн.

159	7.5	Төмөр замын хэрэглээ-Хот болон хот хоорондын зорчигч тээврийн хөдлөх бүрэлдэхүүний агааржуулалт 1-р хэсэг: тав тухтай байдлын үзүүлэлт	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 03 дугаар сарын 26-ны өдрийн 5 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 14750-1:2015	19	Энэхүү стандартад хөргөлт, халаалт, агааржуулалтын системээр тоноглогдсон хот доторх болон хот хоорондын зорчигч тээврийн галт тэрэг, метро, трамвай зэргийн тав тухтай байдлын үзүүлэлтүүдийг тодорхойлсон. Стандартад дурьдагдсан физик үзүүлэлтүүдийн хэмжээсүүдийг EN14750-2 стандартад тодорхойлогдсон.
160	7.6	Төмөр замын хэрэглээ-Хот болон хот хоорондын зорчигч тээврийн хөдлөх бүрэлдэхүүний агааржуулалт 2-р хэсэг: Туршилтын төрөл	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 03 дугаар сарын 26-ны өдрийн 5 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 14750-2:2015	21	Энэхүү стандартад хөргөлт, халаалт, агааржуулалтын системээр тоноглогдсон хот болон хот хоорондын зорчигч тээврийн галт тэрэг, метро, трамвай зэргийн хөдлөх бүрэлдэхүүнд тавигдах тав тухтай байдлын үзүүлэлтүүдийг тодорхойлсон.
161	7.7	Төмөр замын зорчигчийн вагоны техникийн нөөцийн үнэлгээ. Ерөнхий шаардлага	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 03 дугаар сарын 26-ны өдрийн 5 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6500:2015	11	Энэхүү стандартад орчин үеийн оношлогооны арга, аргачлалуудыг ашиглан зорчигчийн вагоны үлдэгдэл нөөцийг үнэлэх үндсэн шаардлагуудыг тогтоож, вагоны техникийн нөөцийн үнэлгээг хийхэд тавих шаардлагыг тогтоосон.
162	7.8	Төмөр замын хэрэглээ. Тээврийн хэрэгслийн жишиг жинг тодорхойлох	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2015 оны 11 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS EN 15663:2015	14	Энэхүү стандартад төмөр замын тээврийн хэрэгслийг угсрах, турших, хүргэлтийг хүлээн авах, шошгожуулах болон ашиглах зэрэгт тавих шаардлагыг тодорхойлж, үндсэн эхлэх цэг болон ашиглах жишиг жингийн багцыг тодорхойлсон. Стандартаар жишиг жингийн нөхцөл, шалгуурыг тодорхойлж, Стандартаар хувийн жин, тооцоот жин, ажлын үеийн тооцоот жин, ердийн цэвэр ачаалалтай тооцоот жин, тусгай ачаалалтай тооцоот жин, ашиглалтын жин, ажиллах үеийн ашиглалтын жин, ердийн цэвэр ачаалалтай ашиглалтын жин зэрэг жингүүдийг тодорхойлсон. Тээврийн хэрэгслийн жинг тодорхойлохдоо өндөр хурдны болон алсын харилцааны зорчигчийн галт тэрэг, метро, трамвай, вагон, моторт вагон болон зорчигч тээврийн хэрэгсэл зэрэг хөдлөх бүрэлдэхүүнд хамаарна. Мөн төмөр замын тээврийн хэрэгслийн бүхий л төрөлд хамаарагдана.
163	7.9	Хөдлөх бүрэлдэхүүний дугаарлалт. 1-р хэсэг: Төмөр замын зорчигчийн вагоны дугаарлалтад тавих шаардлага.	Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 11 дугаар сарын 24-ны өдрийн 56 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6630-1:2016	25	Төмөр замын зорчигчийн вагоны дугаарлалт нь ижил утгаар, үл давтагдах, ялгагдах байдлаар тодорхойлогдон ашиглагдахдаа төмөр замын тээврийн байгууллагуудын хооронд мэдээлэл солилцох, нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн өгөгдлийн баазыг бүрдүүлэн ажиллах, мэдээллийн системийн журмыг мөрдөхөд үндэслэх баримт бичиг болох Монгол Улсын төмөр замын тээврийн байгууллагууд болох суурь бүтэц эзэмшигч, тээвэрлэгч болон хөдлөх бүрэлдэхүүн өмчлөгч нарын хоорондын харилцаа, холбоо болон үйл ажиллагааг үндсэн нэг хэл дээр зохицуулан, зохион байгуулах нөхцлийг хангахад хамаарна.
VIII. Төмөр замын хэмжил зүйн чиглэлээр батлагдсан стандарт						
164	8.1	Зүтгүүр болон вагоны хос дугуйн хэмжил хийхэд ашиглах хэмжих хэрэгсэл ба хүлцэл шалгах хэрэгслийн шалгалт тохируулгын арга /калибровка/	СХЗҮЗ-ийн 2018 оны 06 дугаар сарын 21-ний өдрийн 22 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 5842:2008 2018	21	Энэхүү стандартад зүтгүүр вагоны хос дугуйн голч, хоорондын зай, дугуйн өнхрөх гадаргуун элэгдэл, зузаан, тохирулга, хийцийн хэмжээ зэргийг хэмжих багаж хэрэгслийн арга, шаардлагыг тусгасан.

165	8.2	Зам төмрийн толгойн дээд талын түвшингээс авто угсрааны өндөр шалгах загвар. Баталгаажуулалтын арга хэрэгсэл	СХЗҮЗ-ийн 2018 оны 06 дугаар сарын 21-ний өдрийн 22 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	MNS 6721:2018	7	Энэ стандарт нь вагон зүтгүүртэй болон өөр хоорондоо холбогдоход ашигладаг төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүний авто угсрааны өндөр шалгах ажлын загварын баталгаажуулалтын хэмжил зүйн үзүүлэлт, аргачлалыг тогтооно.
166	8.3	Хөдлөх бүрэлдэхүүний авто угсрааны үзүүлэлтүүдийг шалгах хяналтын болон ажлын загварууд. Баталгаажуулалтын арга хэрэгсэл	СХЗГ-ын даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн С/56 дугаар тушаалаар батлагдсан.	MNS 6986:2022	106	Энэхүү стандарт нь 750 кв хүртэлх хүчдэлтэй хүчний трансформатор, цахилгаан станцын дотоод хэрэгцээний трансформатор, иж бүрэн трансформаторын дэд станцын ороомгийн холболтын групп болон трансформацилах коэффициентийг тодорхойлох тогтмол гүйдлийн ороомгийн эсэргүүцлийг хэмжих трансформаторын хөндийрүүлгийн параметрийг тодорхойлох аргыг тус тус тогтооно.
167	8.4	Зам төмөр хэмжигч. Баталгаажуулалтын арга хэрэгсэл	СХЗГ-ын даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн С/56 дугаар тушаалаар батлагдсан.	MNS 6985:2022	3	Энэ стандарт нь төмөр замын зам төмөр хэмжигч загварт хамаарах бөгөөд ашиглалтын өмнөх болон ашиглалтын үеийн анхдагч, ээлжит баталгаажуулалтын аргачлалыг тогтооно.

ТАЙЛБАР: Төмөр замын тээврийн салбарт MNS-52, MNS ISO-3, MNS EN-97, MNS ГОСТ-R-4, MNS TB-4, MNS GB-1, MNS CEN/TS-2 буюу нийт 163 стандарт 5068 нүүр техник, технологийн зохицуулалтын баримт бичигтэй. I.Төмөр замын нийтлэг чиглэлээр батлагдсан стандарт – 17 II. Төмөр замын, замын аж ахуйн чиглэлээр батлагдсан стандарт – 54 III. Төмөр замын дохиолол, холбоо чиглэлээр батлагдсан стандарт – 12 IV.Төмөр замын тээврийн удирдлага,зохион байгуулалтын чиглэлээр батлагдсан стандарт – 14 4.1 Төмөр замын ачаа тээврийн чиглэлээр батлагдсан стандарт - 10 4.2 Төмөр замын зорчигч тээврийн чиглэлээр батлагдсан стандарт – 1 4.3 Төмөр замын тээвэр зуучлал, чингэлэг тээврийн чиглэлээр батлагдсан стандарт – 3 4.4 Төмөр замын менежментийн тогтолцооны чиглэлээр батлагдсан стандарт – 1 V. Төмөр замын илчит тэрэгний чиглэлээр батлагдсан стандарт – 6 VI. Төмөр замын ачааны вагоны чиглэлээр батлагдсан стандарт – 50 VII. Төмөр замын зорчигчийн вагоны чиглэлээр батлагдсан стандарт - 9 VIII. Төмөр замын хэмжил зүйн чиглэлээр батлагдсан стандарт - 4		МЭДЭЭЛЭЛ БЭЛТГЭСЭН: ТЗГ-ын ЭШТТСГ-ын ахлах мэргэжилтэн Ц.Наранчимэг	
1982 онд батлагдсан стандарт-1	2015 онд батлагдсан стандарт-21		
1999 онд батлагдсан стандарт-1	2016 онд батлагдсан стандарт-72		
2006 онд батлагдсан стандарт-2	2017 онд батлагдсан стандарт-2		
2008 онд батлагдсан стандарт-2	2018 онд батлагдсан стандарт-1		
2009 онд батлагдсан стандарт-0	2019 онд батлагдсан стандарт-5		
2010 онд батлагдсан стандарт-8	2020 онд батлагдсан стандарт-8		
2011 онд батлагдсан стандарт-5	2021 онд батлагдсан стандарт-2		
2012 онд батлагдсан стандарт-4	2022 онд батлагдсан стандарт-2		
2013 онд батлагдсан стандарт-16	2023 онд батлагдсан стандарт-2		
2014 онд батлагдсан стандарт-13	Нийт: 167 стандарт		